

BİZDEN HABERLER

MART 2017
SAYI 445

16. VEHBİ KOÇ ÖDÜLÜ
ZEYNEP AHUNBAY

Herkesten önde gidenlerin arkasındayız.

VEHBI KOÇ ÖDÜLÜ BU KEZ KÜLTÜR ALANINDA
SAHİBİNİ BULDU.

Ulusal ve uluslararası platformlarda
imza attıkları başarılarla; kültür,
eğitim ve sağlık alanlarında insanlığa hizmet eden
öncü kişi ve kurumları ödüllendirmeye devam ediyoruz.

2017 yılı Vehbi Koç Ödülü sahibi:
PROF. DR. ZEYNEP AHUNBAY

Bizden Haberler'in değerli okurları,

Bu yıl 16. Vehbi Koç Ödülü'ne hak kazanan İTÜ Mimarlık Fakültesi Restorasyon Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Zeynep Ahunbay, hayatını kültürel mirasımızı korumaya adanmış, araştırma ve uygulama konularında ilkelere ödünsüz bağlılığıyla bilinen çok değerli bir bilim insanı. Yönetim Kurulu Başkanımız Ömer M. Koç'un ödül töreninde yaptığı konuşmada dile getirdiği gibi; kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılması için yaptığı eşsiz çalışmaları ile

hepimizin hayatına dokunan Zeynep Ahunbay'ın Vehbi Koç Ödülü ile onurlandırılması, tüm mesleki alanlarda akılcı ve kararlı tavırları da özendirecektir.

Türkiye'de kadınların gerek toplumsal gerekse ekonomik hayata katılımı dünya ortalamasının çok altında. Oysa toplumsal ve ekonomik gelişmenin en önemli ölçütlerinden biri kadınların hayatın her alanında etkin bir şekilde rol almalarıdır. Bu durumu iyileştirmek için hepimizin üzerine düşen görevler var. Koç Topluluğu olarak biz de bu konuda büyük bir çaba gösteriyoruz. Hedefimiz, iş kültüründe ve sosyal hayatta daha eşitlikçi bir yaklaşım geliştirmek, ülkemizde örnek olabilecek uygulamaları hayata geçirmek. Bu vesileyle tüm kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutluyorum.

Toplumsal gelişmenin önemli bir başka ölçütü ise Ar-Ge ve inovasyona ayrılan kaynaklar. Topluluğumuzun faaliyet gösterdiği her sektörde uzun süredir Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarına büyük bir önem veriyor ve son derece olumlu sonuçlar alıyoruz. Otokar'ın, Şubat ayında Birleşik Arap Emirlikleri'nde imza attığı başarılı anlaşma, bunun en son örneğini oluşturuyor. Tek kalemde Türkiye'nin en büyük savunma ihracatını yapan Otokar, artık sadece ürün değil; küresel ölçekteki bilgi birikimi, mühendislik, Ar-Ge ve teknoloji transferi ile de ön plana çıkıyor.

Değerli okuyucularımız,

Hayatın her alanında güncel ve yenilikçi kalabilmek için dünyadaki gelişmeleri yakından takip etmek ve çıktamızı sürekli yükseltmek zorundayız. Bu bakış açısıyla, Bizden Haberler dergimizi tasarımından içeriğine yeniledik. Beğeneceğinizi umuyor ve keyifle okumanızı diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

Levent Çakıroğlu

İmtiyaz Sahibi

Koç Holding A.Ş. Adına
Levent ÇAKIROĞLU
(Sahibi)

Genel Yayın Yönetmeni

Oya ÜNLÜ KIZIL

Sorumlu Yönetmen

Şeniz AKAN

Yayın Koordinatörü

Deniz ENBERKER KARAKIŞ

Yayın Kurulu

Mustafa Kemal ÇOLAK
M. Dumrul SABUNCUOĞLU
Sibel CİNGİ

Yayınlar Direktörü

M.Dumrul SABUNCUOĞLU

Direktör

Sibel CİNGİ

Editörler

Hülya VATANSEVER
Pelin REZAKİ
Serdar ERBAŞ

Tasarım

Utku LOMLU
Lom Creative
lom.com.tr

Fotoğraf Editörü

Serdar ÖNGEN

Overteam Bilgi Teknolojileri
İletişim ve Reklamcılık Ltd. Şti.
Şahkulu Mahallesi
İstiklal Caddesi Hıdivyal Palas
No: 231 Kat: 4 Oda: 65-70
Beyoğlu, İstanbul
Tel:0212 252 74 25
overteam.com

Baskı ve Cilt (Matbaa)

Ömür Matbaacılık A.Ş.
Beysan Sanayi Sitesi,
Yakuplu Mah.Birlik
Cad. No:20/1 34524
Beylikdüzü/İSTANBUL
Tel: 0212 422 76 00

Yayın Türü

Yaygın Yerel Süreli

Yayın Süresi / Dili

Aylık / Türkçe

Bu dergideki yazı
ve görseller kaynak
belirtilerek kullanılabilir.

BU SAYIDA

→ 4

KOÇ TOPLULUĞU
TARİHİNDE BU AY

→ 6

NELER OLDU?

- Otokar'dan Körfez'de
'Cesur' atak
- "2016 yılında yeni yatırımlarla
6 bin yeni istihdam yarattık"
- Koç Spor Fest, Türkiye'ye
olimpiyat ruhunu taşıyor
- Bir inovasyon hikayesi:
'İyi Tatlı' SEK Quark
- Yapı Kredi küresel
endekse girdi
- Beko geleceğin futbolcularının
yetişmesine destek olacak
- 'Fiat Engelsiz Hareket'
Yılın Projesi seçildi
- Chapman Kardeşler Arter
ile Türkiye'de
- Susuzluk, geçmiş zamanlar
arasında yolculuğa çıkarıyor

BİZDEN HABERLER'E
ULAŞMAK ŞİMDİ ÇOK DAHA KOLAY. İPAD
UYGULAMAMIZ İLE DERGİMİZ DİLEDİĞİNİZ
ANDA, DİLEDİĞİNİZ YERDE...

→ 18

NELER OLACAK?

- Federal Açık
Piyasa Komitesi Toplantısı
- Para Kurulu Toplantısı
- 'Yaşar Kemal'i
Anla(t)mak' sergisi
- Uludağ Ekonomi Zirvesi
- Türkiye-Finlandiya Maçı
- İstanbul müzik festivali genç
solistini arıyor
- Güllü Şövalye özel gösterimi
- Uluslararası Ar-Ge Zirvesi ve
Araştırma Merkezleri Fuarı
- 36. İstanbul Film Festivali
- WEBRAZZİ MOBİL 2017
- İstanbul Teknik Üniversitesi
Robot Olimpiyatları

→ 20

VİZYON

KOÇ HOLDİNG
YÖNETİM KURULU
BAŞKANI ÖMER
M. KOÇ: "Kültürel
mirasımız sonsuz
zenginliğimiz"

→ 28

YAKIN PLAN

→ 16. Vehbi Koç Ödülü hayatını
kültürel varlıkları korumaya
adanmış Zeynep Ahunbay'ın

→ 36

YENİ DÜNYA

Geri sayım
başladı, yapay
zekalar geliyor!

→ 38

PROFİL

YILDIZ KENTER:
"Tiyatro benden yıllarımı aldı,
yerine yaşam coşkusu verdi"

→ 32

KOLEKTİF

OYA ÜNLÜ KIZIL:
"Koç Topluluğu'ndaki dönüşüm
Türkiye'ye örnek olabilir"

→ 46

YAŞAM AKADEMİSİ

TALYAA VARDAR:
"Hayat aslında büyük bir
oyun, akışta olan kazanır"

→ 48

MOLA

Gümüş Şehir
yahut Tophane

KOÇ TOPLULUĞU TARİHİNDE BU AY

Bizim Hikâyemiz Türkiye'nin Hikâyesi...

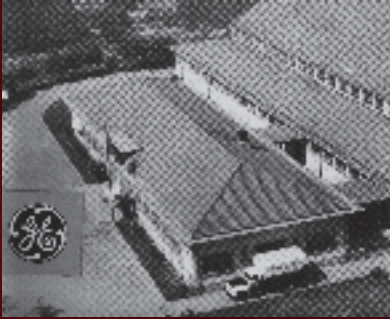

KİBRİT ÜRETİMİ BAŞLADI

Kibrit ve orman ürünleri imalatı için Kav Orman Sanayi şirketinin temelleri atıldı. Entegre bir orman sanayine dönüşebilecek şekilde yapılan fabrika, ilk üretimine kibrit ile başladı.

1970

1948

İLK TÜRK AMERİKAN ORTAKLIĞI YAPILDI

Türk imalat sanayiinde ilk Türk-Amerikan ortaklığına imza atıldı. Koç Grubu ile General Electric ortak yatırım kararı aldı. Kurulan ampul fabrikası Koç Grubu'nun ilk endüstriyel girişimi olarak tarihe geçti.

SANAYİ MÜZESİ'NİN TEMELİ ATILDI

Rahmi M. Koç'un kişisel çabalarıyla gerçekleştirilen Sanayi Müzesi'nin temeli atıldı. Koç Sanayi Müzesi, "Lengerhane" olarak bilinen tarihi binada kuruldu.

1992

1985

TIP BAYRAMI KUTLANDI

Koç Topluluğu ilk kez 1987'de geleneksel 14 Mart Tıp Bayramı'nı izleyen hafta içerisinde Koç Tıp Bayramı'nı kutlamaya başladı.

Otokar'dan Körfez'de 'Cesur' atak

Otokar ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) şirketi Tawazun'un girişimleriyle kurulan Al Jasoor (Cesur), BAE Silahlı Kuvvetleri ile 661 milyon dolarlık 8x8 taktik tekerlekli zırhlı araç sözleşmesi imzaladı. 661 milyon dolarlık anlaşma Türkiye için tek kalemde imzalanan en büyük savunma ihracatı oldu.

Koç Topluluğu'nun teknoloji ve inovasyon odaklı yaptığı yatırımlar küresel başarılarla taçlanmaya başladı. Türkiye'nin tek milli askeri araç üreticisi Otokar ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) önde gelen yatırım şirketi Tawazun'un girişimleriyle kurulan Al Jasoor (Cesur) adlı şirket, BAE Silahlı Kuvvetleri ile amfibik 8x8 zırhlı araç sözleşmesi imzaladı. 661 milyon dolarlık anlaşma Türkiye için tek kalemde imzalanan en büyük savunma ihracatı olma özelliği taşıyor. Savunma sanayiinde 30 yılı geride bırakan Otokar'ın 5 kıtada, 30'u aşkın ülkede hizmet verdiğini belirten Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Otokar Yönetim Kurulu Başkanı Ali Y. Koç, "Ülkemizin

savunma sanayi kabiliyetlerinin geldiği nokta açısından bu gelişmeyi çok stratejik ve önemli buluyorum" açıklamasını yaptı. Abu Dhabi Emirliği'nin Veliht Prensi ve Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Başkomutan Yardımcısı Şeyh Mohammed bin Zayed El Nahyan'ın "Rabdan" isimli 8x8 aracın ilk prototipinin açılışını yaptığı törene, Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve Otokar Yönetim Kurulu Başkanı Ali Y. Koç, Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Otokar Yönetim Kurulu Başkan Vekili Halil İ. Ünver, Koç Holding Denetim Grubu Koordinatörü Mehmet Apak, Otokar Yönetim Kurulu Üyesi Kudret Önen, Otokar Genel Müdürü Serdar Görgüç ve Otokar

Askeri Araçlar İhracat Direktörü Sedef Vehbi, Tawazun CEO'su H.E.Saif Mohammed Al Hajeri ile dünyanın dört bir yanından ve Türkiye'den savunma sanayi sektörünün önde gelen isimleri katıldı.

Teknoloji transferi yapıyoruz

Anlaşma, BAE'nin başkenti Abu Dhabi'de gerçekleşen Ortadoğu'nun en büyük savunma sanayii fuarı IDEX 2017'de duyuruldu. Ortak girişim şirketi olan Al Jasoor, BAE Silahlı Kuvvetleri'nin ihtiyaçları kapsamında geliştirilen 8x8 amfibik zırhlı aracı, BAE'nin hali hazırda sahip olduğu üretim tesislerini kullanarak üretecek.

İmzalanan bu anlaşma ile Otokar'ın, savunma sanayiinde artık sadece ürün değil; global ölçekteki bilgi birikimi, mühendislik, Ar-Ge ve teknoloji transferi kabiliyetleri ile de ön plana çıktığını vurgulayan Ali Y. Koç, şöyle devam etti: "Otokar mühendislerince tasarlanan ürünler ve kabiliyetlerimiz uluslararası arenada başarı elde ediyor. Gurur duyuyoruz. Al Jasoor'un gelecekte BAE'nin ve bölgenin her türlü kara sistemleri talebini karşılamasını hedefliyoruz."

Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, Otokar'ın Türkiye'nin savunma sanayiinin güçlenmesi çalışmaları doğrultusunda uzun süredir emek harcadığını söyledi. Çakıroğlu, "Bu sözleşme ile Otokar dünyadaki konumunu güçlendirmesinin yanı sıra ülkemiz savunma sanayiinin gelişimine de hız kazandıracak" dedi. Otokar Genel Müdürü Serdar Görgüç ise yaptığı açıklamada, "2016'da Otokar Land Systems şirketimizle Körfez bölgesi başta olmak üzere yurt dışı işbirliklerimizi güçlendirmeyi, yeni pazarlara açılmayı ve satışlarımızı artırmayı hedeflemiştik. Bu hedefteki ilk adımımızı attık. Otokar Land Systems şirketimiz ve Tawazun'un Heavy Vehicles Industry şirketinin ortak girişimi olan Al Jasoor, BAE ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak üzere, önümüzdeki dönemde 700'lü

adetlere ulaşması öngörülen ve dünyanın en büyük 8x8 zırhlı araç alımlarından biri olan sözleşmeye imza attı" dedi.

İsmi safkan Arap atından aldı

RABDAN 8x8 taktik tekerlekli zırhlı araç, en zor arazi ve iklim koşullarında, modern bir ordunun ihtiyaç duyacağı farklı görevler için

modüler bir platform olarak tasarlandı. Azami yüklü ağırlığı 30 ton olan RABDAN, geniş iç hacmi, yüksek manevra kabiliyeti ve amfibi (yüzer) operasyon yeteneği ile dikkat çekiyor. Rabdan ismi, Hz. Muhammed'in atının soyundan geldiğine inanılan, gücü, sürati ve yarış kazanmadaki kabiliyetleri ile bilinen safkan Arap atından geliyor.

Genelkurmay Başkanı Org. Hulusi Akar'ın da ziyaret ettiği fuarda milli ana muharebe tankı Altay'ın seri üretimi sürecine ilişkin de değerlendirmelerde bulunan Ali Y. Koç şunları ifade etti: "Otokar'ın ana yükleniciliğinde tasarlanan ve geliştirilen Altay'ın, Savunma Sanayii Müsteşarlığı ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı tarafından gerçekleştirilen Kabul Testleri'nde son aşamaya gelindi. Seri üretim için

görevlendirilmeye hazırız. Dost ve müttefik ülkelerin Altay'ın prototipine gösterdikleri ilgi, bu projenin uzun vadede Türkiye'nin savunma sanayii ihracatına da olumlu katkı sağlayacağını bir işareti. Altay'ın üretimi için görevlendirildiğimiz takdirde ülkemiz savunma sanayisinin ihtiyaçlarını karşılamının da ötesinde Altay ile de ihracatta önemli bir sayfa açacağımıza inanıyorum."

“2016 yılında yeni yatırımlarla 6 bin yeni istihdam yarattık”

Koç Holding’in stratejik hedefleri doğrultusunda ilerlediğini belirten Koç Holding CEO’su Levent Çakıroğlu, “2016 yılında da ülkemiz ekonomisinin lokomotifi olmayı sürdürdük” dedi.

Koç Holding, 2016’yı güçlü bir finansal performans ile kapattı. 2016 yılında konsolide cirosu 70.9 milyar TL olarak gerçekleşen Koç Holding’in, ana ortaklık payı net dönem kârı ise 3.5 milyar TL oldu. Holding, 2016 yılında 6.2 milyar TL kombine yatırım gerçekleştirirken, son 5 yılda yaptığı yatırım miktarını ise 30 milyar TL’ye ulaştırdı. Koç Holding CEO’su Levent Çakıroğlu, “Uzun vadeli başarılarımızdaki en önemli faktör güçlü insan kaynağımızdır” açıklamasını yaptı.

Koç Holding’in güçlü bilançosu ve titiz risk yönetimi sayesinde zorlu geçen 2016 yılında istikrarlı performansını devam ettirdiğine

dikkat çeken Levent Çakıroğlu, sözlerini şöyle sürdürdü: “Belirsizliklerle ve zorluklarla geçen 2016’da küresel vizyonumuz ve stratejik hedeflerimiz doğrultusunda kararlılık ve cesaretle ilerlerken, 6.2 milyar TL yatırım yaptık. 2016 yılında da insan kaynağımız gelişti ve büyüdü. İstihdamımız bir önceki yıla oranla yüzde 6.4 arttı ve 6 bine yakın yeni çalışma arkadaşımız aramıza katıldı. Konsolidasyona dahil olan şirketlerimizi esas alırsak, geçtiğimiz yıl 89 bin seviyelerinde olan istihdamımız, bu yıl 95 bini aştı.” Koç Holding’in farklı sektörlerden oluşan portföy yapısının, güçlü bilançosunun ve

istikrarlı performansının yatırımcılar tarafından büyük takdir gördüğünü vurgulayan Çakıroğlu, “Teknoloji ve inovasyon odaklı büyüme stratejimiz ile sektörlerdeki lider pozisyonlarımızı güçlendirdik. Ülkemizde Ar-Ge ve inovasyona en çok yatırım yapan, en çok patent başvurusunda bulunan topluluğuz. Avrupa Komisyonu’nun Ar-Ge harcamalarının büyüklüğüne göre oluşturduğu ‘2016’da Dünyanın En Çok Ar-Ge Harcaması Yapan 2.500 Şirketi’ listesinde de Koç Holding ile birlikte 3 topluluk şirketimiz daha yer aldı. 2016 yılında ‘Dijital Dönüşüm Programı’ başlattık. Bu girişim ile ilave değer yaratmayı, hızla değişen rekabet ortamında şirketlerimizi daha da güçlendirmeyi ve yeni iş alanları yaratmayı amaçlıyoruz” açıklamasını yaptı. Koç Holding CEO’su Levent Çakıroğlu, Koç Holding’in faaliyet gösterdiği sektörlerde 2016 yılında da Türkiye ekonomisinin lokomotifi olmayı sürdürdüğüne dikkat çekti.

2016’da neler oldu?

- > Tofaş, fikri ve sınai haklarına sahip olduğu Egea Projesi’nde, Sedan’ın yanı sıra Hatchback ve Station Wagon üretimine hız verdi. 2016 yılında Fiat Egea Sedan Türkiye’nin en çok satılan otomobili oldu.
- > Ford Otosan ise 2016 yılında Türkiye’de sıfırdan geliştirilen ilk ve tek kamyon motoru olan yeni nesil Ecotorq motorun seri üretimine başladı.
- > Arçelik, Beko ile Avrupa’da en çok satılan ikinci marka olma konumunu korudu. Pakistan’ın lider beyaz eşya şirketi Dawlance’ı bünyesine kattı. Klima üretimi konusunda LG Electronics ile ortaklığını 2023’e uzattı.

- > 2016 yılında rafinerilerini tam kapasite çalıştıran Tüpraş, 30,3 milyon ton satış hacmi ile geçtiğimiz yıla göre toplam satışlarını yüzde 5 artırdı.
- > Opet, istasyon yatırımlarına devam ederken, Aygaz LPG satış hacmini 2,1 milyon tonun üzerine çıkartırken, satış gelirlerini de geçtiğimiz yıla göre yüzde 5 artırdı.
- > Yapı Kredi 2016 yılında toplam aktiflerini 271 milyar TL’nin üzerine çıkarırken, 245 milyar TL kredi hacmiyle de Türkiye ekonomisine en büyük katkısı sağlayan 3. özel banka oldu.

Koç Holding, Chatham House'un kurumsal ortağı oldu

Koç Holding, dünyanın en etkili düşünce kuruluşları arasında yer alan İngiltere merkezli Chatham House'un kurumsal ortağı oldu. Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali Y. Koç, Chatham House'un Mütevelli Heyeti'ne katıldı.

Koç Holding, dünyanın en etkili düşünce kuruluşları arasında yer alan Chatham House'un kurumsal ortağı ve 'Türkiye Projesi'nin ana destekçisi oldu. Türkiye'nin jeopolitik pozisyonunun dünya istikrarı ve güvenliği üzerindeki etkisi konusunda çalışmalar yürüten Türkiye Projesi, ayrıca 'One Belt, One Road' (Bir Kemer, Bir Yol) olarak bilinen 'Yeni İpek Yolu' girişiminde Türkiye'nin konumlandırılması ve Türkiye-Avrupa ilişkileri konularında çalışacak. Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali Y. Koç da Chatham House'un Mütevelli Heyeti'ne katıldı.

"Bu işbirliğini çok önemsiyoruz"

1920 yılında kurulan ve Kraliyet Uluslararası İlişkiler Enstitüsü olarak da bilinen Chatham House'tan yapılan açıklamada, Koç Holding'in Türkiye'nin lider ticari topluluğu olduğu belirtildi. Açıklamada Chatham House Mütevelli Heyeti'ne katıldığı belirtilen Ali Y. Koç'un sosyal, toplumsal ve ekonomik konulardaki tecrübesi ile Mütevelli Heyeti'ne katkı sağlayacağı

vurgulandı. Chatham House Mütevelli Heyeti, Birleşik Krallık eski başbakanlarından Sir John Mayor'un başkanlığında faaliyetlerini yürütüyor. Uluslararası alanda önde gelen düşünce kuruluşlarından Chatham House ile iş birliğine gitmekten ve Türkiye odaklı böylesine önemli bir projeyi desteklemekten mutluluk duyduklarını belirten Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali Y. Koç, şöyle devam etti: "Sağladığımız iş birliği ile Chatham House gibi uluslararası ilişkilerde etkili ve referans alınan bir düşünce kuruluşunun çalışmalarında Türkiye masasının varlığını korumayı ve araştırmaların devamlılığı için destek sağlayacak olmayı çok önemsiyoruz. Öte yandan, dış politika, iş dünyası ve sivil toplum alanlarında çok değerli uluslararası isimlerin bir arada olduğu Chatham House Mütevelli Heyeti'nde ülkemizi temsil edecek olmaktan ötürü de gurur duyuyorum. İş birliğimizin uzun soluklu ve fayda yaratan bir kapsama ulaşmasını diliyorum. Birlikte projeler geliştirmek için heyecan duyuyoruz."

"Türkiye'nin stratejik bir rolü var"

Chatham House Direktörü Dr. Robin Niblett ise "Türkiye'nin stratejik

konumuna gereken önemin verilmesi konusunda kararlıyız" açıklamasında bulundu. Niblett ise şunları söyledi: "Uluslararası politikaların geliştirilmesi konusunda, Türkiye'nin stratejik bir rolü var. Chatham House, olarak bu stratejik konuma gereken önemin verilmesi konusunda kararlıyız. Chatham House'un, Sayın Koç'un katkı ve uzmanlığından faydalanacak olmasından memnuniyet duyuyorum."

Bir inovasyon hikayesi: 'İyi Tatlı' SEK Quark

Sağlıklı beslenme trendi hızla yükseliyor. Tüketici ihtiyaçları da bu yönde değişiyor. Peki sağlıklı beslenirken, lezzete veda mı edeceğiz? TAT Gıda bu sorunun cevabını yenilikçi ürün 'İyi Tatlı' SEK Quark ile veriyor. Bol süttten gelen yüksek protein ve meyve parçacıklarıyla bu konudaki 'ezberleri bozan' SEK Quark ile Türkiye pazarında bir ilke imza atıldı. Sağlıklı beslenirken tatlı yeme özgürlüğü sunan SEK Quark'ın başarısının sırrı ise 'inovasyon'... Tüketici ile TAT Gıda çalışanlarının beyin fırtınaları ve Ar-Ge çalışmalarının bir ürünü olan SEK Quark, inovasyonun gücünü gözler önüne seriyor. Gelin; 'Uluslararası Lezzet ve Kalite Enstitüsü-İTQI' tarafından 'Üstün Lezzet Ödülü'ne layık görülen SEK Quark nasıl ortaya çıktı bir göz atalım...

Adım adım SEK Quark'ın doğuşu

► Koç Topluluğu tarafından inovasyonu sürekli hale getirmek amacıyla başlatılan 'Koç İnovasyon Programı'nın ilk uygulandığı şirket olan Tat Gıda, 2014 yılının Eylül ayında 'İyiFikir' adıyla kendi inovasyon platformunu hayata geçirdi.

► Tüm çalışanlara açık olan 'İyiFikir' platformu 'Kurum içi girişimcileri desteklemek, inovasyonu sadece ürün ile sınırlamayıp tüm süreçlere yaymak, inovasyonu iş yapış biçimi haline getirmek, doğru inovasyon süreçleri oluşturmak, inovasyonu organizasyon kültürünün temel parçalarından biri haline getirmeye çalışmak' olarak belirlediği maddeler üzerinde çalışmalarına başladı.

► Büyüme stratejilerinin odağına da 'yenilikçi ürün' lansmanlarını koydu.

► "Tüketiciler sağlıklı ürünler isterken, haz ve lezzetten de feragat etmek istemiyorlar" fikrinden yola çıkıldı. Bu iki tüketici eğiliminin keşişmesine odaklanan Tat Gıda çalışanlarının önerileri değerlendirildi.

• Araştırmalar başladı ve Quark'ın Avrupa'da büyük miktarlarda tüketildiği görüldü. Bütün ekibi Quark fikrini SEK markasıyla Türkiye'ye ilk getiren olmanın heyecanı sardı.

► Quark fikrinin olgunlaştırma sürecinde yalın girişim metoduyla müşteri sürece çok erken dahil edildi. Beklentiler çok önceden tespit edildi.

► Beklentilere göre hazırlanan prototip ürünlerle oldukça kapsamlı ve sayıları yüzleri aşan tüketici görüşmeleri ve tat testleri yapıldı.

► En son yüzde 90'ın üzerinde beğeni alan çilekli, yaban mersinli, elma tarçınli ve armutlu olmak üzere dört Quark çeşidinde karar kılındı.

PROJENİN YÖNETİCİLERİNDEN KISA GÖRÜŞLER

TÜKETİCİ, QUARK ÇEŞİTLERİNİN DAHA DA ARTMASINI İSTİYOR

Tat Gıda Kalite Güvence ve Ürün Geliştirme Grup Yöneticisi Dr. Elif Belbez, "Çilekli, yaban mersinli, elma tarçınli ve armutlu olarak çeşitlendirdiğimiz ürünümüze lansman sonrasında farklı çeşitler için de talep geldi. Bu doğrultuda çok hızlı bir şekilde çalışarak Quark'ın sade, limonlu, şeftalili çeşitlerini de ürün gamına ekledik. Yeni lezzetler üzerinde de çalışmalarımız devam ediyor" açıklamasını yapıyor.

SEK QUARK ÖZEL BİR TEKNOLOJİ İLE ÜRETİLİYOR

SEK Quark, üretim teknolojisi dahil her şeyiyle Türkiye'de bir ilk. SEK İşletmeleri Direktörü Murat Hocalar, SEK Quark'ın, sütün peynir kültürü ile mayalandıktan sonra özel bir teknoloji ile konsantre edilip meyve püresi eklenerek üretildiğini açıklıyor.

SEK QUARK İLE ARTIK TATLI YEMEKTE ÖZGÜRÜZ!

SEK Quark'ın konumlandırmasını ve iletişim stratejisi güçlü bir tüketici iç görüşü üzerine kurguladıklarını belirten SEK Marka Yöneticisi Burcu Tül, "İyi tatlı SEK Quark ile artık tatlı yemekte özgürüz" diyor. Tül, SEK Quark için tüketiciyi 360 derece saran çok güçlü bir lansman iletişimi yaptıklarının altını çiziyor.

Yapı Kredi küresel endekse girdi

Yapı Kredi, yatırım yapmaya karar veren kurumların kaynak olarak aldığı “FTSE4Good Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi”nde...

Yapı Kredi, Londra Borsası’nın sahipliğindeki önde gelen küresel endeks ve veri sağlayıcısı FTSE Russell’in bu sene ilk kez hayata geçirdiği “FTSE4Good Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi”nde yer

aldı. FTSE4Good, sorumlu yatırım yapmaya önem veren kurumların kaynak olarak aldıkları, dünya çapında önemli endeks serilerinden biri olarak kabul görüyor. Yaptıkları çalışmalar doğrultusunda

sürdürülebilirlik alanında kararlı adımlarla ilerlediklerini belirten Yapı Kredi CEO’su Faik Açıklan, “Sürdürülebilirlik, sağlıklı ve dengeli büyümek, topluma kalıcı hizmetlerde bulunabilmek adına bizim için kritik öneme sahip. Kurum olarak sürdürülebilirlik prensiplerinin tüm çalışma alanlarımıza entegre edilmesi amacıyla çalışmalarımızı gerçekleştirirken, faaliyetlerimizin takibi ve ölçülebilirliği konusuna da çok dikkat ediyoruz” dedi.

Faik Açıklan, şöyle devam etti: “BIST Sürdürülebilirlik Endeksi’nde yer alan 43 şirketten biri olarak, FTSE4Good Gelişmekte Olan Piyasalar Endeksi’ne seçilmemizde çevresel, sosyal ve yönetsel alanlardaki güçlü uygulamalarımızın önemli bir rolü olduğunu düşünüyoruz.”

Beko geleceğin futbolcularının yetişmesine destek olacak

Dünyanın en iyi futbol okulu FCBEscola’nın İstanbul’daki okuluna sponsor olan Beko, genç futbolcuların eğitimine katkı sağlayacak.

Uluslararası Futbol Turnuvası, bu yıl 10-13 Nisan’da Barcelona’da düzenlenecek. Turnuvaya İstanbul’dan katılacak takımlar Türkiye’yi Beko’nun desteğiyle temsil edecek. Türkiye’de ve dünyada sporun gelişimine, takım ruhuna ve bu alanda gençlerin desteklenmesine büyük önem veren Beko’nun okulunda 6-14 yaş arası kız ve erkek çocukları eğitim alacak. FCBEscola İstanbul Beko, İstanbul Teknik Üniversitesi

Ayazağa Yerleşkesi ve Maltepe Üniversitesi Marmara Eğitim Köyü içerisindeki iki okulda eğitim veriyor. FCBEscola İstanbul’da şu an 700 çocuk futbol eğitimine devam ediyor. Arçelik Türkiye Genel Müdürü Can Dinçer, “Beko 2006 yılından bu yana spor yatırımlarını kesintisiz olarak sürdürüyor. Sporun geniş kitlelere ulaşma gücü, global bir marka olarak bizim de vizyonumuzla birebir örtüşüyor” açıklamasını yaptı.

Beko, FC Barcelona ile ortaklığını yeni bir boyuta taşıyor. Sporun sahiplenilen, gençlerin gelişimine destek olan Beko, FC Barcelona sponsorluğunun ardından futbol eğitimine de yatırım yapıyor. Dünyanın en iyi futbol okullarından FCBEscola’nın İstanbul’daki okuluna sponsor olan Beko, geleceğin futbol yıldızlarının yetişmesine katkıda bulunacak. 17 ülkede 10 binden fazla çocuğun eğitim gördüğü FCBEscola’nın düzenlediği

Koç Spor Fest, Türkiye'ye olimpiyat ruhunu taşıyor

Gençleri; spor, müzik ve eğlence ile aynı anda buluşturan Türkiye'nin en büyük festivali Koç Spor Fest, kış oyunlarının startını verdi. Kış oyunlarına bu yıl 40 üniversiteden 400 sporcu katıldı.

Koç Holding'in, üniversiteli gençleri spor, müzik ve eğlence ile buluşturan gençlik festivali Koç Spor Fest, Kış Oyunları ile başladı. İlk etabı 16-19 Şubat 2017 tarihlerinde Kayseri Erciyes'te düzenlenen kış oyunlarının ikinci etabı ise 2-5 Mart 2017 tarihlerinde Erzurum Palandöken'de

gerçekleştirildi. Kış Oyunları'na yaklaşık 40 üniversiteden 400'ün üzerinde kayak ve snowboard sporcusu katıldı. Koç Spor Fest'in 12'nci yılında Türkiye'ye olimpiyat ruhunu taşımayı sürdürdüğüne dikkat çeken Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü

Oya Ünlü Kızıl, "Bugüne dek Türkiye Koç Spor Fest Üniversite Oyunları'nda 186 bin sporcu mücadele etti. Bu yılki organizasyon ile birlikte bu sayı 200 binin üzerine çıkacak. Koç Spor Fest'i, üniversite sporlarını desteklemenin de ötesinde, spor bilincinin yayılması, mücadele ve fair play ruhunun yaygınlaşması için de çok etkin bir platform olarak görüyoruz" dedi.

Yeniliklerle dolu

Mسابakalar kapsamında Kayak ve Snowboard Türkiye Şampiyonaları'nın yanı sıra katılmak için üniversiteli olmanın yeterli olduğu açık yarışlar da düzenlendi. Bu yıl takvime yeni dahil edilen Snowboard Cross ve ilk kez

RAKAMLARLA KOÇ SPOR FEST

- » 2006 yılından bu yana **34 şehir, 35 üniversiteye** gidildi, **109 bin kilometre** yol kat edildi.
- » Bugüne kadar gerçekleşen **97 festivalde** sahada **3.5 milyon**, sosyal medyada ise **38,5 milyondan** fazla gence ulaşıldı. Organizasyon kapsamında toplam 186 bin sporcu mücadele etti.
- » İlk senesinde üniversite spor oyunlarında branş

- sayısı **12** iken, bu yıl bu sayı **57**'ye yükseldi.
- » **400 tedarikçi** ve **250 kişiden oluşan saha ekibiyle** dev bir organizasyon gerçekleştiriliyor. Ekte üniversiteli gençler de istihdam ediliyor.
- » Bu yılki müsabakalara **26 bine yakın sporcunun** katılması beklenirken, Denizli'de gerçekleştirilecek büyük finalde ise **5 bine yakın sporcu** yarışacak.

2010 yılında olimpiyatlarda kendine yer bulan Ski Cross müsabakalarıyla sporculara daha fazla yarış deneyimi yaşatıldı. Bu yılki yeniliklerinden biri de Erzurum'daki gece yarışları oldu. Yıl boyunca 26 bine yakın sporcunun mücadele edeceği Koç Spor Fest'in bahar etabı ise 20-21 Nisan tarihinde Çanakkale'de başlayacak. Çanakkale'nin ardından Tekirdağ, Bolu, Konya, Adana ve Eskişehir'i ziyaret edecek olan Koç Spor Fest'in final müsabakaları ise Denizli'de gerçekleşecek. 5 bin sporcunun katılacağı büyük finaller 11-12 Mayıs tarihleri arasında Pamukkale Üniversitesi'nde gerçekleşecek. Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl, şöyle devam etti: "Koç Spor Fest, her

yıl etki alanını genişleterek, daha fazla branşta yarışan üniversite öğrencisine dokunuyor. Koç Spor Fest, odağında üniversite sporları olan; ülkemizde gençleri spor, müzik ve eğlence ile aynı anda buluşturan açık ara en büyük festival. Bugüne kadar 34 şehirde, 35 üniversiteye gittik. 109 bin kilometre yol kat ettik. Gerçekleşen 97 festivalde, etkinliklerimizle sahada 3.5 milyon, sosyal medyada ise 38 milyonu aşkın gence ulaştık. Koç Spor Fest, her yıl olduğu gibi bu sene de sporcularımıza en üst seviyede bir yarış ve etkinlik deneyimi sunuyor. Ülkemizde giderek dünya ile yarışabilecek etkili organizasyonlar düzenleniyor. Koç Spor Fest de bu organizasyonlar arasında en çok öne

çıkanlardan biri. Koç Spor Fest'in her yıl daha çok sporcuya ulaşmasından büyük mutluluk duyuyoruz" açıklamasını yaptı. Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu Başkanı Prof. Dr. Kemal Tamer ise takvime ilk kez eklenen Kış Oyunları'nın kapsamının genişleyerek devam ettiğine dikkat çekerken "Bu sene kış yarış programımıza ilk kez düzenlenecek olan Snowboard Cross ve Ski Cross'u da ekledik. Böylelikle sporcularımız daha fazla yarış deneyimi elde etmiş olacak. Koç Holding ile uzun yıllardır birlikte başarılı bir şekilde yürüttüğümüz Türkiye Koç Spor Fest Üniversite Oyunları, ülkemizde sporun gelişimi açısından büyük önem taşıyor" dedi.

2017 KOÇ SPOR FEST ROTASI:

16-19 Şubat 2017
Erciyes – Kayseri

2-5 Mart 2017
Palandöken – Erzurum

20-21 Nisan 2017
Çanakkale 18 Mart
Üniversitesi

24-25 Nisan 2017
Tekirdağ Namık Kemal
Üniversitesi

27-28 Nisan 2017
Bolu İzzet Baysal
Üniversitesi

2 Mayıs 2017
Konya Selçuk
Üniversitesi

4-5 Mayıs 2017
Adana Çukurova
Üniversitesi

8-9 Mayıs 2017
Eskişehir Anadolu
Üniversitesi

11-12 Mayıs 2017
Denizli Pamukkale
Üniversitesi

'Fiat Engelsiz Hareket' Yılın Projesi seçildi

'Fiat Engelsiz Hareket Programı', Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD) tarafından 'Yılın Sosyal Sorumluluk Projesi Ödülü'ne layık görüldü.

Bedensel engelli bireylerin engelsiz hareket edebilmelerini sağlamak ve mobilitelerini artırmak amacıyla hayata geçirilen 'Fiat Engelsiz Hareket Programı', ODD tarafından 'Yılın Sosyal Sorumluluk Projesi' seçildi. Koç Topluluğu'nun 'Ülkem İçin Engel Tanımıyorum' sosyal sorumluluk projesi önderliğinde Fiat'ın geliştirdiği 'Engelsiz Hareket Programı'nın startı, 2016 yılının Mayıs ayında verildi. Program, 'Yılın Sosyal Sorumluluk Projesi' Ödülü'nü sağladığı özel sürüş aparatları, eğitimler ve mimari çözümler ile kazandı. Fiat İş Birimi Direktörü Altan Aytaç, "Bayi ve servis teşkilatımızın gücünü de yanımıza alarak engelli bireyler için hep birlikte bir şeyler yapabileceğimizin inancı ile yola çıktık" dedi.

Eğitim de var etkinlik de

'Fiat Engelsiz Hareket Programı'nın en önemli ayağını eğitim programları

oluşturuyor. Engelliliğe doğru yaklaşım için bayi ve şirket çalışanlarına, sürüş ve mevzuat gibi konularda eğitimler veriliyor. Program kapsamında araçlara yönelik engelli yolcu aparat çözümleri sunuluyor. Ayrıca sosyal alanda engelli bireyleri daha çok görebilmek için etkinlikler düzenleniyor.

Test sürüşleri devam ediyor

Yapılan organizasyonlarda, yaklaşık 150 katılımcı, engelli sürücü aparatlı Fiat 500L ve Fiat Egea Sedan modellerini test sürüşleriyle denedi. 70 engelli bireye sürüş aparatları hediye edilerek, trafikte hareket özgürlüğü kazanmalarına katkıda bulunuldu. Engelleri kaldıran aparat çözümlerinin uygulandığı araçlarla yapılan test sürüşleri 2017 yılında da devam edecek. Test sürüşleri Mart ayı boyunca Mersin, Kayseri, Kocaeli gibi illerde gerçekleştirilecek.

NELER YAPILDI?

- 6 bine yakın bayi ve çalışana konuyla ilgili eğitimler verildi.
- Türkiye'nin farklı bölgelerindeki 10 ilde etkinlikler düzenlendi.
- 150 katılımcı, engelli sürücü aparatlı Fiat 500L ve Fiat Egea sedan modelini denedi.
- www.engelsizhareket.com.tr sitesi yayına girdi. Web sitesini 200 binden fazla kişi ziyaret etti.
- Türkiye basketbol sahalarının ilk engelsiz tribünü, Tofaş Spor Salonu'nda hayata geçirildi.
- 70 engelli bireye sürüş aparatları hediye edildi.

Engelleri kaldıran aparat çözümleri

Engelli sürücülerin araç kullanmalarını kolaylaştıran aparat çözümleri şunlar:

- > **Engel:** Sağ bacak fonksiyonsuz
Çözüm: Sol gaz pedal kiti
- > **Engel:** Her iki bacak fonksiyonsuz
Çözüm: Elden kontrollü gaz ve fren kiti
- > **Engel:** Sol bacak fonksiyonsuz
Çözüm: Otomatik vitesli araç
- > **Engel:** Kollardan biri fonksiyonsuz
Çözüm: Direksiyon üstü tutma kolu

Chapman Kardeşler Arter ile Türkiye’de

Sanat dünyasında Chapman Kardeşler olarak tanınan Jake & Dinos Chapman’ın Türkiye’deki ilk sergisi ‘Anlamsızlık Âleminde’ Arter’de sanat severlerle buluştu. Sergi, Chapman Kardeşler’in başyapıtlarından oluşuyor.

İngiliz sanatçılar Jake ve Dinos Chapman’ın Nick Hackworth’ün küratörlüğünü üstlendiği Türkiye’deki ilk sergisi ‘Anlamsızlık Âleminde’ Arter’de açıldı. 10 Şubat-7 Mayıs tarihleri arasında ziyaret edilebilecek olan sergi, Chapman Kardeşler’in yeni ve az görülmüş işleriyle beraber ‘Cehennem’, ‘Chapman Aile Koleksiyonu’ ve ‘Gün Gelecek Sen De Sevmeyeceksin’ gibi ikonik serilerinden başlıca yapıtları bir araya getiriyor.

Kötümser düşüncelerine bir bakış ‘Anlamsızlık Âleminde’ sergisi, bugüne kadar yaptıkları çalışmalar arasında özellikle Hitler’e adadıkları çalışmaları ile dikkat çeken Jake ve Dinos Chapman’ın hayli kötümser sanatlarına ve düşüncelerine genel bir bakış sunuyor. Sergi, ‘Cehennem’ serisindeki en büyük parça olan ‘Tüm Kötülüğün Toplamı’ başlıklı yapıtla açılıyor. Sanatçıların ‘Cehennem’ serisi ilk kez Arter’deki sergide yoğun bir biçimde gösteriliyor. ‘Tüm Kötülüğün Toplamı’, absürt, gerçeküstü ve vahşet dolu sahnelerin betimlendiği dört büyük camekândan oluşuyor.

Binlerce Nazi askeri maketinin yanı sıra Chapmanların diğer yapıtlarında da sıklıkla görülen Hitler ve Roland McDonald gibi figürler de bu eserde dikkat çekiyor.

‘Sanatçıyız Biz’ yeniden

‘Cehennem’ serisindeki diğer büyük ölçekli yapıtlardan ‘Neşesiz Ayaklar’ ve ‘Başka Türlü Kuleler’ de yer alıyor. Chapman Kardeşler, ‘Anlamsızlık Âlemi’ için ilk kez bir neon yapıt da ürettiler. Neon yapıt ile ortak çalışmalarının ilk ürünü olan 1991 tarihli ‘Sanatçıyız Biz’ başlıklı metin çalışmasını yeniden yorumladılar. Jake ve Dinos Chapman’ın, kendi deyişleriyle, ‘kültürel değeri sıfır olan’ işler üretme arzularının ve aynı içeriği tekrar tekrar geri dönüştürme taktiklerinin doğrudan bir yansıması olan ‘RETROSBOKTİF’ ise başlıca yapıtlarının kaide üstüne oturtulmuş mukavva maketlerinden oluşuyor. Chapmanların en ikonik işlerinden biri kabul edilen ‘Savaşın Felaketleri’ serisinden ‘Yaraya Tuz’ isimli çalışma da sergide yer alıyor. ‘Yaraya Tuz’ Francisco Goya’nın

80 parçalık orijinal gravür dizisine sanatçıların sulu boyayla yaptıkları müdahalelerden oluşuyor. Sanatçı kardeşlerin gençlik yıllarında ürettiği bazı nadir parçalarında bulunduğu 100 parçadan oluşan çalışma arşivleri de serginin bir parçası.

Susuzluk, geçmiş zamanlar arasında yolculuğa çıkarıyor

Arkeoloji Profesörü Steven Mithen'in, geleceğe yol göstermek için geçmişin deneyimlerini bir araya getirdiği 'Susuzluk', Koç Üniversitesi Yayınları'ndan (KÜY) çıktı.

Çağlar boyunca bir meta ve ekonomik güç kaynağı olarak görülen suyun zamanlar arasındaki yolculuğunu anlatan Arkeoloji Profesörü Steven Mithen'in 'Susuzluk: Antik Dünyada Su ve İktidar' adlı kitabı okurla buluştu. Koç Üniversitesi Yayınları (KÜY) Arkeoloji ve Tarih kategorisinde yayımlanan kitap, Ebru Kılıç tarafından Türkçeye kazandırıldı. Kitapta su krizi tarihsel bir perspektif ile ele alan Reading Üniversitesi'nde Rektör Yardımcısı olan Mithen, okuru zamanlar arasında bir yolculuğa

çıkartıyor. Steven Mithen, kitabında Neolitik Devrim'den bu yana su, bir meta ve ekonomik güç kaynağı olarak ele alıyor. Kitapta tarihin birbirinden iddialı su yönetim projeleri ve hidrolik mühendisliği örnekleri vurgulanıyor. Tarımsal sulamadaki başarılarıyla uygarlık haline gelen Sümerlerden çölün ortasında bir vaha yaratan Nebatilere, sifonlu tuvaletin mucidi Minoslulardan Roma İmparatorluğu'nun hamamlarına, Konstantinopolis'in şehirlerarası su kemerlerinden Çin'in su kanallarına

dünyanın dört bir yanına uzanan 'Susuzluk' geçmişin deneyimlerini geleceğe yol göstermek üzere bir araya getiren kapsamlı bir kitap niteliği taşıyor.

Kör Baykuş'un resimli özel baskısı yayımlandı

Sâdık Hidâyet'in Kör Baykuş romanı sanatçı Hemad Javadzade'nin çizimleriyle yeniden hayat buldu.

İran edebiyatının önemli ismi Sâdık Hidâyet'e ait Kör Baykuş romanının resimli özel baskısı Yapı Kredi Yayınları tarafından yayımlandı. Dünya edebiyatının modern klasiklerinden olan ve Behçet Necatigil'in çevirdiği roman, sanatçı Hemad Javadzade'nin çizimleriyle hayat buldu. Kör Baykuş'un yarattığı dünya, Javadzade'nin çizimleriyle, fantastik bir boyut

kazandı. Kör Baykuş hem yazarı, çevirmeni ve çağdaş İran edebiyatıyla hem de dünya edebiyatının modern klasikleriyle bütünleşmiş eşsiz kitaplar arasında yer alıyor. 1984 yılında İran'da doğan Hemad

Javadzade, İstanbul'da yaşıyor. Birçok ulusal yarışmada resim heykel ve grafik dallarında ödüle layık görülen sanatçı, beş kişisel sergi açtı. Aralarında Mamut Art Project'in de olduğu 10'dan fazla karma sergiye katıldı.

Bundan tam bir yıl önce,

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde

doğru düzgün

~~adam~~ akıllı bir ilan ortaya çıkarmak için, işini

layığıyla

~~adam~~ gibi yapan ~~bayanlar~~ *kadınlar* olarak haftalarca

çalıştık. ~~insanoğlunun~~ tarih boyunca kendi

insanlığın

elleriyle yarattığı ve aslında ~~erkekliğe~~ sığmayan

insanlığa

toplumsal cinsiyet eşitsizliği üzerine kafa yorduk.

Bu iş için biçilmiş kaftan

~~Tam bu işin adamı~~ dediğimiz arkadaşlarımız başta olmak üzere pek çok kişiyle görüştük.

insan

Sonra düşündük ki, ~~adam~~ olana bir söz yeter:

Kafalarımızdaki kalıplar kullandığımız kelimelerle kendini ele verir. Biz, cinsiyet eşitliğini sağlamaya sözlerimizle başladık! Değişim bugün de devam ediyor.

BU YOLDA BİZİMLE İLERLEYEN HERKESE GÖNÜLDEN TEŞEKKÜRLER!

→ 14-15 Mart 2017

**FEDERAL AÇIK
PİYASA KOMİTESİ
TOPLANTISI**

Kritik toplantının ardından FED, 15 Mart'ta faiz kararını ve ekonomik projeksiyonlarını açıklayacak.

→ 16 Mart 2017

**PARA KURULU
TOPLANTISI**

Para Kurulu Toplantısı yapılacak. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), faiz kararını açıklayacak.

→ 19 Mart 2017

**'YAŞAR KEMAL'
ANLA(T)MAK' SERGİSİ**

"Yaşar Kemal'i Anla(t)mak / Romancının Gazeteci Olarak Portresi" Sergisi'ni ziyaret etmek isteyenler için son gün.

→ 24-25 Mart 2017

**ULUDAĞ EKONOMİ
ZİRVESİ**

Capital ve Ekonomist dergilerinin 2012 yılından bu yana gerçekleştirdiği Uludağ Ekonomi Zirvesi, yılın en önemli buluşmalarından biri olacak.

→ 24 Mart 2017

**TÜRKİYE-
FİNLANDİYA MAÇI**

Türkiye, 2018 FIFA Dünya Kupası Avrupa Elemeleri I Grubu'nda Finlandiya ile karşılaşacak.

→ 31 Mart 2017

**İSTANBUL MÜZİK
FESTİVALİ GENÇ
SOLİSTİNİ ARIYOR**

İstanbul Müzik Festivali'nin genç yetenekleri keşfetmek için düzenlediği "Festival Genç Solistini Arıyor" seçmelerinin sonucu açıklanacak.

→ 30 Mart

GÜLLÜ ŞÖVALYE ÖZEL GÖSTERİMİ

Güllü Şövalye, Leyla Gencer'in anısına özel bir sahneleme ile opera severlerin karşına çıkacak.

→ 6-8 Nisan 2017

ULUSLARARASI AR-GE ZİRVESİ VE ARAŞTIRMA MERKEZLERİ FUARI

Birçok sektörü buluşturacak olan fuara İstanbul Pullman Fuar ve Kongre Merkezi ev sahipliği yapacak.

→ 5-16 Nisan 2017

36. İSTANBUL FİLM FESTİVALİ

Festivalin yeni bölümü "Cinematica", sinema dünyasının en iyilerini, yol gösterenlerini, köşe taşlarını ve anıtsal yapıtlarını sinema tutkunlarıyla buluşturacak.

→ 6-7-8 Nisan 2017

WEBRAZZİ MOBİL 2017

Mobil dünyaya dair tüm detaylar ve gelişmeler masaya yatırılacak.

→ 7-9 Nisan 2017

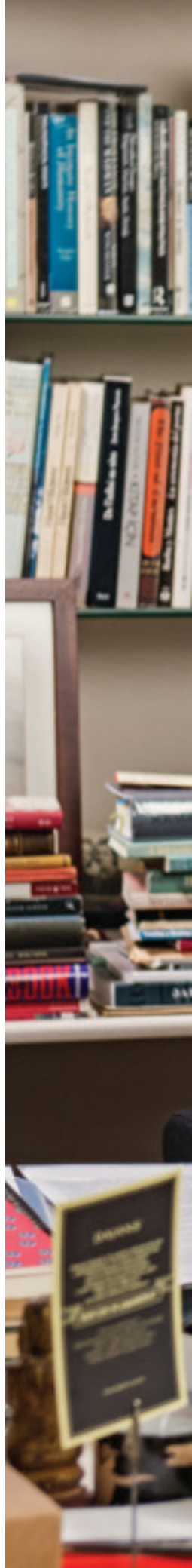
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ROBOT OLİMPİYATLARI

Türkiye'nin önemli robot organizasyonlarından biri olan olimpiyatlar teknoloji ve robot severleri ağırlayacak.

KÜLTÜREL MİRASIMIZ SON SUZ ZENGİNLİĞİMİZ

KOÇ HOLDİNG YÖNETİM KURULU BAŞKANI ÖMER M. KOÇ, KÜLTÜREL MİRASIN TOPLUMSAL KALKINMAYA DESTEK OLACAK SONSUZ BİR ZENGİNLİK KAYNAĞI OLDUĞUNU BELİRTİYOR. GELECEK NESİLLER İÇİN KÜLTÜREL MİRASIN ÜZERİNE TİTRENMESİ GEREKTİĞİNİN ALTINI ÇİZEN ÖMER M. KOÇ, VEHBİ KOÇ ÖDÜLÜ'NE LAYIK GÖRÜLEN ZEYNEP AHUNBAY'IN DA BU UĞURDA HAYATINI ADAMIŞ İSİMSİZ BİR KAHRAMAN OLDUĞUNU SÖYLÜYOR. KOÇ, "EĞİTİM, KÜLTÜR VE SAĞLIK ALANINDA İNSANLIĞA HİZMET EDEN ÖNCÜ KİŞİ VE KURUMLARIN HER ZAMAN ARKASINDAYIZ" DİYOR.

"İnsanlığın en eski yerleşim yerlerinden biri olan Anadolu'nun eşsiz kültürel mirası, bugün bu topraklarda yaşayan herkes için büyük bir zenginlik ve şans..." Bu sözleri ile sahip olduğumuz zenginliğin farkına varılması gerektiğine vurgu yapan Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç, kültürel mirasın korunması için atılan her adımı desteklediklerini açıklıyor.

Ömer M. Koç, "Bu mirasın korunmasına destek vermek, Koç Topluluğu'nun ve Vehbi Koç Vakfı'nın kültüründe var. Eğitim, kültür ve sağlık alanında insanlığa hizmet eden öncü kişi ve kurumları her zaman destekledik. Önden gidenlerin arkasında olduk" diyor. Gelecek nesiller için kültürel mirasın üzerine titrenmesi gerektiğinin altını çizen Ömer M. Koç, Vehbi Koç Ödülü'ne layık görülen Zeynep Ahunbay'ın da bu uğurda hayatını adayan isimsiz bir kahraman olduğunu dile getiriyor.

Koç, "Zeynep Ahunbay gibi nice değerli bilim insanı, sivil toplum ve özel sektör kuruluşlarının, iğneyle kuyu kazar gibi sürdürdüğü çabalar sayesinde, decikler bir nehre dönüşüyor. Ne mutlu ki kültürel zenginliğimizin farkında olanların sayısı giderek artıyor" diyor. Ömer M. Koç, kültürel mirasın korunması kadar kültür ve sanatın da toplumsal kalkınmada önemli bir yeri olduğuna dikkat çekiyor. "Çocuklarımızı yaratıcı düşünmenin benzersiz dinamikleriyle donatmalıyız. Yetişkinlerin de sanata erişim ve katılım hakkını yaygınlaştırmalıyız" açıklamasını yapıyor.

Koç Holding Kurumsal İletişim Müdürü Şeniz Akan'ın sorularını yanıtlayan Ömer M. Koç, kültürel mirasın korunmasının önemini, üzerimize düşen görevleri, kültür ve sanatın toplumsal kalkınma için ne ifade ettiğini Bizden Haberler'e anlattı.

Vehbi Koç Ödülü, kamuoyunun sonucunu merakla beklediği, kendi geleneğini oluşturmuş önemli bir ödül. Siz bu hikâyeye en yakından tanık olan kişilerden birisiniz. Fikir ilk kez nasıl ortaya çıktı? Biraz bundan bahsedebilir misiniz?

Vehbi Bey hayattayken kendi adını taşıyacak uluslararası bir ödül ihdas etmek için çok çalışmış; önem verdiği her konuda olduğu gibi fikrine güvendiği uzmanlara danışmış, raporlar hazırlatmış. Hayalinde Nobel gibi saygın bir ödül varmış ancak dönemin koşulları bu hayalini gerçekleştirmesine engel olmuş. Hatırladığım kadarıyla Nelson Mandela'nın kendisine verilmek istenen Atatürk Ödülü'nü reddetmesi de bu projenin rafa kaldırılmasının

da etkili olmuş. Vehbi Koç Ödülü fikrinin yeniden gündeme geldiği yıl 2001'dir. Halam Suna Kıraç Koç Holding'in 75. kuruluş yıldönümü nedeniyle planlanan faaliyetler kapsamında bu konunun da yeniden ele alınmasını istedi. O yıllarda Koç Holding'te KOÇSİM (Koç Topluluğu Stratejik İletişim Modeli) adını verdiğimiz bir proje tatbik ediyorduk; bu projeyi yürüten ekip ve Vakıf yönetimi birlikte çalışarak 2002 yılında Vehbi Bey'in bu hayalini hayata geçirdi.

Dünyada, kendi geleneğini yaratmış tüm ödüllerin arkasında güçlü bir felsefe vardır. Vehbi Koç Ödülü için bu felsefeyi nasıl tanımlamak gerekir?

Bir kişinin ismini taşıyan ödülleri o kişinin hayatından, karakterinden, başarılarından bağımsız düşünemezsiniz. Vehbi Bey hayatı boyunca yalnızca iş dünyasında değil, hayır faaliyetleri alanında da çok mühim projeler başlatmış, önemli kurumların hayata geçmesine öncülük etmiştir. Bu bakımdan, kendisinin adını taşıyan ödülün, Vehbi Koç Vakfı çatısı altında ve Vakfın üç temel faaliyet alanı olan eğitim, kültür ve sağlık konularında öncü ve örnek çalışmalar gösteren kişi ve kurumları ödüllendirecek şekilde ihdas ettirilmesini çok manalı buluyorum. Ödülle ilgili iletişim faaliyetlerimizde kullandığımız "Önde Gidenlerin Arkasındayız" sloganının da amacımızı doğru bir şekilde ifade ettiğini düşünüyorum.

Türkiye'nin gelişimine katkı sağlayanları desteklemek için yola çıkan ödül, aynı zamanda Türkiye'nin değerleri ile evrensel değerleri buluşturma işlevi görüyor. Örneğin, geçen yıl Nobel Ödülü alan Aziz Sancar, 2007'de de Vehbi Koç Ödülü'nü kazanmıştı. Bu, aynı zamanda güçlü bir öngörüye işaret ediyor. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

İçinde yaşadığımız küreselleşme çağında başarı ve öncülük, belirgin bir şekilde uluslararası bir nitelik kazanmaya başladı. Bir çalışmanın ulusal ölçekte bir değer olarak tescillenmesi için küresel ölçekte de değer taşıması gerekiyor artık. Araştırmacılarımız, kültür ve bilim insanlarımız, gayretlerini artık bu küresel kriterlere göre yönlendiriyor. Böylece, hepimize gurur veren uluslararası başarılarla imza atıyorlar. Bunlar, bir kez daha kurucumuz Vehbi Koç'un vizyonunu doğruluyor.

Öngörü konusuna gelince, bu açıdan Seçici Kurullarımızın hakkını teslim etmek lâzım. Bildiğiniz gibi ödülün verileceği alanın önde gelen uzmanlarından

beş kişilik bir Seçici Kurul oluşturuyoruz ve Seçici Kurul da Vakıf Yönetim Kuruluna üç aday sunuyor. Bu üç adayın hepsi ödüle layık kişi veya kurumlar; bazen içlerinden yalnızca birisini seçmek güç olabiliyor. Aziz Sancar Nobel Ödülü'ne layık görülünce kendisini öneren Seçici Kurul üyelerine tekrar bir teşekkür mektubu yazmış ve gelecekteki seçici kurullar için çitayı çok yükselttiklerini söylemiştik.

Anadolu topraklarının kültür varlıkları alanında emsalsiz bir zenginliği var. Sizce, ülke ve toplum olarak yeterince farkında mıyız bu değer? Bu zenginliğin hakkını yeterince verebiliyor muyuz? Bu konuda özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarına düşen görevler var mı?

"Kültürel ve tarihi zenginliğin hakkını verebiliyor muyuz?" sorusunun cevabı hem evet, hem hayır. Evet; çünkü Zeynep Ahunbay gibi nice değerli bilim insanının ve sivil toplum ile özel sektör kuruluşlarının, iğneyle kuyu kazar gibi sürdürdüğü çabalar sayesinde, derecikler bir nehre dönüşüyor. Kamu, yasalar ve toplumsal farkındalık alanında da iyileşmelere yol açıyor. Pek çok önemli eser bu çabalar sayesinde yaşamaya devam ediyor. Dolayısıyla farkında olanlarımızın sayısı her geçen gün artıyor.

Öte yandan, pek çok sevindirici gelişmenin yanı sıra üzücü olanlar da eksik olmuyor. Toplumsal farkındalık alanında hâlâ almamız gereken önemli bir yol var. Ekonomik gelişmeye, kalkınmaya yöne-

lik arzumuz, maalesef zaman zaman toplumsal gelişimin kültürel boyutuna kör ve sağır kalıyor. İşte o zaman kültürel miras konusunda tam bir miras-yedi gibi umursamaz davranabiliyoruz.

Bana göre; bu alanda ilerlemek için kültürel mirasımızı sadece manevi bir değer değil aynı zamanda kalınma arzumuzla destek olacak devasa ve sonsuz bir zenginlik kaynağı olarak görmeye başlamalıyız. Onu da tıpkı diğer zenginliklerimiz, fabrikalarımız, tesislerimiz, evimiz, servetimiz gibi üstüne titreyerek korumalıyız. Ayrıca şehir planlaması ve koruma konularındaki uygulama kararlarında, bağımsız bilimsel mercilere ve sivil topluma daha fazla söz hakkı tanımalıyız. Her şeyi devletten bekleyemeyiz. Ancak devletin liderlik ve birleştiricilik gücüne de ihtiyacımız var. Kamu, bu toplumsal mutabakat ve davranış değişikliği seferberliğine manevi anlamda liderlik yaparsa, eminim ki özel sektör, sivil toplum ve kamu arasında önemli bir iş birliği gerçekleşmiş olacaktır.

Konu kültür olduğunda şahsınızın bu alana beslediği özel ilgi de kamuoyu tarafından biliniyor. Ulusal ve uluslararası pek çok kaynakta, kültür ve sanatla olan yoğun ilişkinize, katkılarınıza, önemli bir koleksiyoner olma özelliğinize vurgu yapılıyor. O yüzden bu soruyu size özellikle sormak istiyoruz: Kültür, neden önemli size göre? Eğitim ve sağlığın önemi daha kolay anlaşılıyor ama kültürün insanın, bireyin yaşamındaki önemi nereden kaynaklanıyor?

Kültür, her insanda mevcut olan temel bir melekeyle alâkalı: Beğenme, takdir etme ve hayranlık duyma kabiliyeti. Sorgulama, gereğinden fazla merak etme, farkındalık ve hayal gücü gibi, sadece insana özgü

olan pek çok diğer özellik de bu kabiliyet sayesinde mümkün oluyor belki de.

Gezegeni paylaştığımız diğer pek çok canlıdan farklı olarak, biz insanlar var olabilmek için kendimizi ve çevremizi, anlamaya, anlamlandırmaya ve bu anlamları paylaşmaya ihtiyaç duyuyoruz. İşte bu noktada yaratıcılık ve sanat üretimi devreye giriyor. Bireysel varoluşumuzu manen güvenli, katlanılabilir ve tatmin edici kılmak için yaratıcılık ve sanat en temel ihtiyaçlarımızdan ikisi. Farklı görüşlerin çok seslilik içerisinde ifade bulabilmesinin, en önemli mecrası da sanat zaten.

Vehbi Koç Ödülü'nün Türkiye'nin ve Türk insanının gelişimine katkıda bulunanları desteklemek misyonunu taşıdığını biliyoruz. Gelişim deyince ülkemizde akla, kültürden hatta eğitimden önce millî gelir artışı, ihracat, ithalat vb. gibi ekonomik nice-likler geliyor? Kültür ve eğitim alanlarındaki göstergelerin ekonomik göstergelerin gölgesinde kalmaları bir sorun mu sizce? Türkiye'nin toplumsal gelişimi ve geleceği açısından kültür ve eğitimin önemi ve ağırlığı nedir ve ne olmalıdır size göre?

Biz gelişmekte olan, bir an önce gelişmek isteyen, bunun için de hızlı koşmak zorunda olan bir toplumuz. Ekonomik göstergelerin hayati bir önemi var elbette, ama ekonomik konularda olduğu gibi, gelişmiş ülkelerde eğitimde, sağlıkta, kültürdeki standartlar neyse, Türkiye olarak o konularda da kendimize hedefler koymalıyız. Bugünün dünyasında ekonomik gelişimin ana kaynağı, dinamosu, insandır. Yaratıcı, eğitilmiş, katma değer yaratabilen yeterli insan kaynağına sahip olmadan ne ekonomik gelişimi sürdürebiliriz ne de rekabetçi olabiliriz. Bu tür bir insan kaynağı ise ancak standartları yüksek bir eğitim ve kültür hayatı ile mümkündür.

Kültürle birlikte sanat da akla geliyor. Türkiye'de sanat ve kültür ekonomisi ne kadar gelişmiş? Sanatçıların sadece sanat ve kültür faaliyetleriyle geçimlerini sağlayabilme şansı artıyor mu zaman içinde? Sanat ekonomisi ve pazarının gelişimi konusunda özel sektör kurumlarının ne gibi katkıları olabilir?

Sanat ekonomisi alanında Türkiye'de son 20 yılda gerçekten kayda değer bir ilerleme oldu. Bunda özel sektörün payı büyük. Bizim gibi pek çok Topluluk büyük galeriler, sanat merkezleri açtı. Açılmaya da devam ediyor. İstanbul'da artık her yıl 3-4 büyük sanat fuarı gerçekleşiyor. 2007-2026 yılları arasında ana sponsorluğunu üstlendiğimiz İstan-

bul Bienali her yıl yüzbinlerce kişi tarafından ziyaret edilen, heyecanla beklenen önemli bir sanat geleneği haline geldi. Maalesef, bunların büyük çoğunluğu sadece İstanbul'da yoğunlaşıyor. Sanat ve kültür yatırımlarını tüm ülkeye yaymak önceliğimiz olmalı.

Sanatsal üretim ve tüketim belirli kültür politikaları olmadan yaygınlaşmıyor, dolayısıyla pazarı da ancak bir yere kadar büyütebiliyor. Bu politikaların oluşturulması ve uygulanmasında kamu özel sektör el ele çok daha yoğun çalışmamız gerekiyor.

Ülkemizde kültürel hayata erişim kültür, sanat, tüketim alışkanlıkları, 'kültür ve sanat' katılım olanaklarının artırılması için önerileriniz ne olabilir?

İKSV'nin hazırladığı bir rapor var: Sanatta Katılımcı Yaklaşımlar isimli bir rapor. Önemli veriler ve çözüm önerileri içeriyor. Yine bu rapor bize henüz arzu ettiğimiz noktada olmadığımızı gösteriyor.

Her şeyden önce bu konuda bir zihniyet değişikliğine ve kararlılığa ihtiyacımız var. Çok küçük yaştan itibaren, eğitimde sanatsal faaliyetlere ağırlık tanımamız gerek. Çocuklarımızı yaratıcı düşünmenin dinamikleriyle donatmalıyız. Sadece çocuklarımız değil, yetişkinlerin de sanata erişim ve katılım hakkını yaygınlaştırmalı ve sürekli kılmalıyız.

Sanatseverler olarak sanata erişimin yaygınlaşmasını istiyorsak kamu, sanat ve kültür kurumları, sivil toplum ayrımı yapmadan bir araya gelmeli, uzun vadeli ortak stratejiler, ulusal politikalar üretmeli; sinerjiye, işbirliğine, yatay örgütlenmelere dayalı ortak uzun soluklu uygulamalarla bu politikaları hayata geçirmeliyiz. Çünkü sanatın toplumsal gelişim ve barışa yapabileceği katkıya bugün her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var.

Türkiye'de müzecilik ve koleksiyonculuğun gelişimini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bir kere özel sektör müzeciliği önemli hale geldi. Biz de Koç Topluluğu olarak müzeciliğin gelişmesini çok önemsiyor, ülkemizde çağdaş müzecilik anlayışının yerleşmesi için çalışıyoruz. 2018 yılı sonbaharında Dolapdere'de Çağdaş Sanat Müzesi'nin açılışını yapacağız. Bu alanda atılan her adım diğerleri için örnek teşkil ediyor. Öte yandan sermaye birikiminin yaygınlaşmasıyla birlikte sanat ve kültür koleksiyonculuğunun gelişmesi için de münbit bir zemin oluşuyor. Sanat ve kültüre olan ilginin yaygınlaşmasıyla bu zemin üzerinde koleksiyoncuların sayısının da artacağına inanıyorum.

Kültürel mirasın korunması konusu Topluluğun duyarlı olduğu bir alan. Koç Topluluğu'nun kültürel mirasın korunması ve arkeoloji alanındaki desteklerine değinebilir misiniz?

- » İnsanlığın en eski yerleşim yerlerinden biri olan Anadolu'nun eşsiz kültürel mirası, bugün bu topraklarda yaşayan herkes için büyük bir zenginlik, büyük bir şans aslında. Bu mirasın korunmasına destek vermek, Koç Topluluğu'nun ve Vehbi Koç Vakfı'nın kültüründe var.
- » 1980'den itibaren Vakfımız, bu alanda eksikliği hissedilen önemli çalışmaların öncülüğünü yaptı. Kültürel miras çalışmalarının devamlılığı için üretken ve kalıcı kurumlar oluşturdu: 1980'de Türkiye'nin ilk özel müzesi olarak kurulan ve uluslararası müzecilik standartlarını uygulayan Sadberk Hanım Müzesi, Arkeoloji ve İslam Eserleri alanlarına odaklandı. Müzecilik ve akademik alandaki çalışmalarının yanı sıra, Türkiye'nin kültürel mirasını çocuklara tanıtmaya yönelik düzenli eğitim çalışmaları yapıyor.
- » 1994'te Vehbi Koç ve Ankara Araştırmaları Merkezi VEKAM, 1996'da Suna ve İnan Kıraç Akdeniz Araştırmaları Enstitüsü AKMED ve Kaleiçi Müzesi, 2004'te ise Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü faaliyete geçti.
- » Hem Vehbi Koç Vakfı, hem de Topluluk şirketleri, yıllardır önemli arkeolojik kazılara ve yenileme çalışmalarına destek veriyorlar.
- » Vehbi Koç Ödülü, 2002, 2008 ve 2014 yıllarında da, kültür mirası alanında başarılar kazanmış isimlere verildi.
- » Kültür alanında gurur verici bir ödül almanın mutluluğunu aile olarak da yaşadık. Dünya Anıtlar Vakfı'nın her yıl dünya kültür mirası ve sanatına sahip çıkan kişi ve kurumlara verdiği Hadrian Ödülü'ne, 2007 yılında Koç Ailesi layık görüldü. Bize çok gurur veren bir olaydır.

16. VEHBİ KOÇ ÖDÜLÜ

HAYATINI KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMAYA ADAMIŞ

ZEYNEP AHUNBAY'IN

Her yıl eğitim, sağlık veya kültür alanında Türkiye'nin gelişimine önemli katkıda bulunmuş kişi ve kurumlara verilen Vehbi Koç Ödülü, bu yıl Prof. Dr. Zeynep Ahunbay'ın oldu. Prof. Dr. Zeynep Ahunbay, kültürel varlıkların korunması için yaptığı eşsiz çalışmalarından dolayı Vehbi Koç Ödülü'ne layık görüldü. İstanbul Kara Surları, Hasankeyf, Side ve Aya-sofya gibi Türkiye'nin kültür mirasının korunması ve gelecek nesillere aktarılması için önemli çalışmalara imza atan Ahunbay, ödülünü Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Koç ile Koç Holding Onursal Başkanı Rahmi Koç'un elinden aldı.

İYİ Kİ İSİMSİZ KAHRAMANLAR VAR

Bu yıl 16'ncısı gerçekleştirilen ödül töreninde konuşma yapan Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Koç, "2002 yılında verilen ilk ödülün seçici kurul başkanlığını Türkiye'nin ilk kültür bakanı olan rahmetli Tâlât Halman yapmıştı. Kendisine bu görevi teklif ettiğimizde ve ödülün ilk yıl kültür alanında verileceğini söylediğimizde 'Kültür çok geniş bir alan. Benim önerim ödül sırası kültüre geldiğinde mutlaka bir 'alt başlık' seçmektir' demiş ve 'kültürel ve tarihi miras' konusunu önermişti. Bu yıl sıra tekrar kültürde ve biz bir kez daha kültürel ve tarihi miras alanında çalışan, çok değerli bir akademisyene ödülümüzü takdim ettik" açıklamasını yaptı. Kültürel miras dendiğinde Türkiye'nin tüm dünyada ilk akla gelen ülkelerden birisi olduğunu vurgulayan Koç, konuşmasına şöyle devam etti: "Geçmiş medeniyetlerin mirasını korumak devletin ve vatandaşın bir vazifesidir. Koç Ailesi ve Vehbi Koç Vakfı olarak biz de üzerimize düşen görevi yapıyoruz. Ne mutlu ki bu konuda yalnız değiliz. Kendi adına konuşma imkânı olmayan bir âbideyi, tarihi bir eseri, çok önemli bir koleksiyonu, bazen bir akademisyen, bazen bir bürokrat, bazen bir vatandaş cansipârâne korumaya çalışıyor. Bu yıl Vehbi Koç Ödülü'nü alacak kişi bu kahramanlardan birisi." Vehbi Koç Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Semahat Arsel ise törende "48 yıl boyunca faaliyetlerini kesintisiz sürdüren Vehbi Koç Vakfı, eğitim, sağlık ve kültür alanlarında çok önemli başarılar sergileyerek birçok kişiye ilham olmuş, örnek teşkil etmiştir. Vakfımız tarafından bu yıl 16'ncısı verilmekte olan 'Vehbi Koç Ödülü' kurucumuz Vehbi Koç'un vasiyetlerinden biriydi. Bu amaçla, vakfımızın faaliyet gösterdiği eğitim, sağlık ve kültür alanlarında ülke yararına hizmetler veren, insanların yaşam kalitesinin artırılmasına katkıda bulunan kişi ve kurumları Vehbi Koç Ödülü ile taç-

landırmayı gelenek haline getirdik. Bu ve bundan önceki yıllarda Vehbi Koç Ödülü ile ödüllendirilmiş olan tüm değerli isimleri bir kez daha kutluyor, Vehbi Koç'u saygı, sevgi ve özlemle anıyorum" mesajını verdi.

GELECEK ÇOK DAHA AYDINLIK

Prof. Dr. Zeynep Ahunbay ise törende yaptığı konuşmada kültürel mirasın korunması açısından geleceğin daha aydınlık olacağını belirtti. Ahunbay, "Başarılı öğrencileri, üstün yetenekli gençleri bu alana yönleltmek bizim için çok önemliydi. Onların koruma alanlarına girmelerini teşvik ettik. Hep beraber bu alanlarda çalıştık. Sonuç olarak bugüne baktığımızda koruma alanında çok fazla yetişmiş insan olduğunu gönül rahatlığıyla söyleyebilirim. Umuyorum ki gelecekte daha başarılı koruma çalışmaları yapılacaktır. Önümüzdeki geleceğin kültür mirasının korunması açısından daha aydınlık olduğunu düşünüyorum" açıklamasını yaptı.

100 BİN DOLARLIK ÖDÜLÜ ÖĞRENCİLERİ İÇİN HARCAYACAK

Vehbi Koç Ödülü 100 bin dolarlık değeriyle Türkiye'de en büyük maddi ödül olma özelliğini taşıyor. Zeynep Ahunbay, kendisine takdim edilen 100 bin dolarlık ödülü, öğrencilerinin çalışmaları için harcayacağını açıkladı.

“GELECEK
KUŞAKLAR
İÇİN KÜLTÜR
VARLIKLARIMIZI
KORUMAK
GÖREVİMİZ”

İSTANBUL'UN SURLARI, HASANKEYF, SİDE, AYASOFYA... PROF. DR. ZEYNEP AHUNBAY'IN ÖMRÜ, TÜRKİYE TOPRAKLARINDA KIYMETİ ÇOKÇA BİLİNMEYEN KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA YOLUNDA GEÇTİ. 2017 VEHBİ KOÇ ÖDÜLÜ'NE LAYIK GÖRÜLEN PROF. AHUNBAY, "GELECEK KUŞAKLAR İÇİN BU VARLIKLARI KORUMAK GÖREVİMİZ" DİYOR.

İTÜ Taşkışla'nın yüksek tavanlı büyük koridorlarında yürüyen minyon, gri saçlı bir kadın... Onu gören yanına gelip sarılıyor, elini sıkıyor... İTÜ Mimarlık Fakültesi Restorasyon Ana Bilim Dalı'nın efsanevi hocası Prof. Dr. Zeynep Ahunbay, bu sevgiye mütevazılıkla karşılık veriyor. Mücadele ile geçen bir ömür onunki. İstanbul'un surları için, Hasankeyf için, Side'deki kalıntılar için... "Bu bina için bile mücadele ettik, üç öğretim görevlisi arkadaşım 1980'lerde İTÜ Taşkışla binasının otel yapılması kararına karşı dava açtık ve kazandık" diye anlatıyor. Kültürel mirası korumak için çabalarken, hep zorluklar çıkıyor karşısına; politik, ekonomik, sosyolojik engeller... Ama o yılmamış, mücadelesini hâlâ sürdürüyor. 10 kitabı, 100'ün üzerinde bilimsel makalesi ve sayısını tutamadığı öğrencileri en büyük eserleri. Bu yıl Vehbi Koç Ödülü'ne layık görülen Prof. Ahunbay, "Gelecek nesillerin kültürel mirasımızdan öğrenme ve zevk alma hakkı için mücadele bizim görevimiz" diyor.

Hep bir mücadele ile geçmiş hayatınız. Geri dönüp baktığınızda bu mücadeleleri nasıl anımsıyorsunuz? Çalıştığımız alanda hep engeller oluyor. Ya para sıkıntısı vardır, ya yönetim farklı düşünüyordur, o kültürel varlığı korumak için birilerini ikna etmeniz gerekir. İstanbul'u düşünürseniz 1990'ların başında sit alanları çok dardı. Bütün tarihi yarımadayı sit alanı haline getirmek için yöneticileri ikna etmek durumunda kaldık. Kültür Bakanlığı Müsteşarlığını bile... Surların içindeki alan tarihi ve arkeolojik bir değer taşıyor. Ama üzerinde mahalleler var. 1990'larda kurulu bastı Fatih'te oturanlar, 'Niye yüksek katlı bina yapamıyoruz' diyerek. Halbuki 1930'larda İstanbul için yapılan planda, silueti korumak için belirli bir yüksekliğin üzerinde bina yapılmaması kararı

Siyavuş Paşa Konağı

Zeyrek Camii

Zeyrek Evi

alınmış. Ancak 1980-1990'lara gelindiğinde insanlar bunun bir hak kısıtlaması olduğunu düşünmeye başlamışlardı. Bazen arkeolojik alanlar özel mülkiyette olabiliyor ve üzerine yapı yapılmak isteniyor. Side'den örnekleyelim. Küçük bir köyken turizmle tanışıyor Side. Koruma planı hazırlanmadan oteller yapılıyor. Apollon Tapınağı'nın restorasyonu için çalışırken, tapınağın yanındaki alan özel mülktü ve tapınağa giriş çıkış için o alandan geçmemiz gerekiyordu. Bir mücadele vermek gerekiyor. Hasankeyf'in su altında kalması için karar alınmış, onun geri alınabilmesi için çalıştık.

Sizin işinizde bir başarı kriteri var mıdır? Örneğin Hasankeyf için İnsan Hakları Mahkemesi'ne dava açmıştınız, orada süreç nasıl ilerliyor?

Dava çok uzadı. 15 Ocak'a kadar hükümet süre istemişti. Baraj yüzde 95 tamamlanmış. Dava gelecek kuşaklar için açılmıştı. Hasankeyf yok olmasın diye... Önce uluslararası bir konsorsiyum vardı barajı destekleyen. Ama barajın hem bölgedeki doğal yapıyı hem kültür mirasını gözardı etmesi, yoksul insanları mağdur etmesi durumu onlara açıklandı. Çeşitli uluslararası sözleşmelerle de bağlılar, öyle olunca çekildiler. Türkiye vazgeçmedi, 'ben kendi kaynaklarımla yapacağım' diye diretti. Halbuki kültürel miras kısa vadeli maddi kazançtan çok daha önemlidir.

Divriği Darüşşifa

Yurtdışında ne tür çalışmalarınız oldu?

Bosna'da, özellikle Mostar'da çalıştım savaştan sonra. 1997'den 2001'e kadar çalıştım. 2001'den 2016'ya kadar Bosna Hersek Ulusal Anıtlarını Koruma Komisyonu'nda yer aldım. 2000'lerin başında Kosova'da çalışma imkanım oldu. Halep Kalesi'nde çalışmalar yaptım. Onlara her tür yardımı yapmak zorundayız. Halep'te çok güzel bir kale kapısı vardı, bazukayla uçurdular, çok üzücü oldu. Kültür mirası insan zekasının bir göstergesi. Gelecek kuşakların da onlardan bir şeyler öğrenmeleri için, geleceğe bozulmadan aktarabilmelerini sağlamak bizim görevimiz.

Siz kültürel mirasın kıymetini bu kadar bilirken, yok oluşunun acısını daha farklı yaşıyorsunuz...

Kesinlikle öyle. Gençken insanlık daha ileri gidecek, daha da gelişecek diye inanırdık. Ancak

şehirleşme, köyden kente göç ile şu anda geldiğimiz noktada umutla bakmak zor oluyor. İstanbul'da kara surlarında, Zeyrek'te çalışmamız yarım kaldı. Politikanın kültür varlıkları ile ilgili konulara karışmaması gerektiğini düşünüyorum. Surlar örneğin dünya kültür mirası listesinde ama surlara bakılmıyor.

Ne yapılabilir bu noktada? Surların o şekilde terk edilmesine karşı toplumsal bir bilinç de yok...

Şehir yönetiminin bu kültürel mirası yaşatmak için samimi çaba göster-

mesi gerekiyor. İlköğretimde korumaya yönelik bilgiler, sistematik bir eğitim verilmiyor. Edirne-kapı'dan aşağı doğru inerken örneğin orada bazı evlerin bahçelerinde kalmış surlar.. Birçok ziyaretçi geliyor, kültür rotaları deniyor ama bu rotada belirli yerlere özel mülkiyetten geçildiği için girilemiyor. 7 kilometrelik bir alan, bu alanın bütünlüğünün korunup, deprem hasarlarının düzeltilmesi şehir için büyük bir sorumluluk ama tabii çok maliyetli de bir şey.

Kültürel zenginliği yoğun olan ülkelerde sizin işinizi yapmak da zorlaşıyor değil mi?

Şimdi İtalya'ya gidin, orada da bakımsız eserler, sitler görürsünüz. Uzman verilemiyor, koruma verilemiyor, para sıkıntısı var, ama bunun bir de politik bir yaklaşımla yapılması, önemsenmemesi, ikinci dereceye düşürülmesi var... Kültür Bakanlığı'nın bütçesi küçük. Ama belediyeye ait olan kara surlarının korunması tercih edilmiyor. Çünkü miras olarak İslami bir miras değil, bize ait görünmüyor.

Burada çözüm nasıl olabilir?

Kentlilerin sahip çıkmasıyla ancak. Bostanları korumaya çalışan insanlar var şimdi örneğin. Bostanları imara açmak isteyenlere karşı, bostancılarla birlikte bir mücadele veriliyor. Mimarlarla birlikte diğer sosyal bilimlerde çalışan insanların da bu mücadelede olması gerekiyor. Örneğin Zeyrek'te çalışıyorsunuz. Orada yaşayan insan kırsaldan gelmiş, caminin yanında ateş yakıp kelle pişiriyor. O insanların kent yaşamına uyarlanması için gerekli eğitimlerin verilebilmesi gerekiyor.

Kültürel mirasa dair bir eğitimimiz yok. Hem de politik bir sahiplenme yok....

İşte onun için bu mücadele yıpratıcı olabiliyor. Bu mücadeleyi yapan çok meslek insanı var, ben de onlardan biriyim.

Gençlerin bu alana ilgisi var mı?

Var, evet. Çok öğrencimiz var, gençler yetişiyor. Öğrencilerimiz hem mimarlık, yüksek lisans, hem doktora eğitimi alarak bu alana katılıyorlar... Ön lisans öğrencilerimiz var koruma alanında ara eleman olarak, onlar da çok bilinçli, çok severek yapıyorlar işlerini. Bu sevginin olması çok umut veriyor bana. Onun için gelecek daha iyi olacak diye umut ediyoruz.

Siz bu alana nasıl gönül verdiniz?

İlkokulu bitirdiğimde babam kalın bir sanat tarihi kitabı hediye etmişti. Kitap renkli resimli ve İngilizceydi. Yazıları anlamasam da resimler çok çekici gelmişti. Sürekli ona bakardım. Lisese mimar olma isteği geliştirdi. Fen derslerinde başarılıydım, sanata da eğilimim vardı. Mimarlık, sanat ve teknik yönleri olan bir meslek. Hayranlık uyandıran eserlerle dolu bir ülkede yaşıyoruz. O açıdan bana çekici gelen bir alandı. Çok isteyerek İTÜ Mimarlık Fakültesi'ne girdim. Orada ilk sene yurtdışından gelen misafir hocaların konferansları ve daha sonra Prof. Doğan Kuban'ın verdiği "Restorasyon" dersi, beni mimarlık tarihi ve kültür varlıklarını koruma alanına yöneltti. İşimi seviyorum ve bu alanda yapılacakların çokluğunu düşünürseniz, konuya girdikten sonra durmak zor. Sürekli araştırmak, yeni şeyler öğrenmek çok zevkli. Üzerinde çalışılan kültür varlıklarını koruma çabaları da başarıya ulaşırsa mutluluk kaynağı oluyor.

"Vehbi Koç adına bir ödül almak onur verici"

Ödül için çalışmıyorum insan ama çalışmaların takdir edilmesi çok güzel bir şey tabii ki. Vehbi Bey'i çocukluğumdan biliyorum, çok çalışkan, örnek bir insan... Onun adına bir ödül almak onur verici. Teşekkür ediyorum. Bazı çalışmalarımız sonuca varmadan kesilmek zorunda kaldı. O bakımdan Vehbi Koç Ödülü güzel bir sürpriz oldu. Vehbi Koç Vakfı kültür mirasında ve eğitim alanında çok aktif. Aydın insanlar yetiştirmesi, kültür mirasını korumaya destek olması yönündeki çabaları kutlanmalı. Bu alanlara desteklerinin devamını diliyorum.

KOÇ TOPLULUĞU'NDAKİ DÖNÜŞÜM TÜRKİYE'YE ÖRNEK OLABİLİR

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİN, İNSANİ GELİŞMENİN SAĞLANMASI, EŞİTLİKÇİ TOPLUMLARIN OLUŞMASI VE DOLAYISIYLA ÜLKELERİN KALKINMASI İÇİN EN ÖNEMLİ UNSURLARDAN BİRİ OLDUĞUNU VURGULAYAN OYA ÜNLÜ KIZIL, “KOÇ TOPLULUĞU OLARAK HEDEFİMİZ, TOPLUMSAL CİNSİYET KALIPLARININ SONUÇLARINA DAİR KAMUOYUNDA FARKINDALIK YARATMAK. İŞ KÜLTÜRÜNDE VE SOSYAL HAYATTA DAHA EŞİTLİKÇİ BİR YAKLAŞIM GELİŞTİRMEK” DİYOR.

Kadınların dünyada ve ülkemizde hâlâ pek çok sorunu var. Bu sorunların önemli bir kısmını 'toplumsal cinsiyet eşitsizliği' başlığı altında toplamak mümkün. Liderlik vasıfları veya çalışma ortamı geleneksel olarak erkekler üzerinden tanımlanıyor... Özel hayatlarımızda da toplumsal cinsiyet rollerinin kadınlara yüklediği bir dizi sorumluluk var... Maalesef kadınlar pek çok noktada bu eşitsizliği deneyimlemek zorunda kalıyor.

Ancak sevindirici taraf son yıllarda toplumlar için kritik bir öneme sahip olan bu konu hakkında farkındalık artıyor ve atılan adımlarla önemli sonuçlar elde ediliyor. 8 Mart Kadınlar Günü'ne özel olarak Bizden Haberler'e konuk ettiğimiz Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl ile toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ve Koç Holding'in "Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği" projesi kapsamında gerçekleştirdiği çalışmaları konuştuk.

Kadınlar pek çok yerde gündelik hayatlarında bu eşitsizliği bireysel olarak deneyimliyorlar. İş hayatında zorluk yaşayan kadınlara neler önerirsiniz?

İnsanlar, kendini benzer arka planlardan gelen, düşünce yapıları ve iş yapış şekillerinin benzediği kişilere karşı daha yakın hissediyor. Benzerliklerle çevrilmiş bu güvenli bölgede kalmak; rahat, tanıdık, tahmin edilebilir, koruyucu bir alan yaratıyor. Dolayısıyla, tercih edilmesi muhtemel. Ancak, bu durum çeşitliliğin, farklı bakış açılarının iş dünyasına sağlayabileceği zenginlik ve yenilikçiliğin önüne geçiyor. Oysa inovasyon ve yaratıcılık, iş dünyası açısından vazgeçilmez unsurlar haline gelmiş durumda. Çalışan kadınların bu farkındalıkla, kendilerine güvenerek emin adımlarla iş hayatında yer bulması çok önemli. Ancak ne yazık ki bu kolay değil. İş hayatının şekillenmesinde toplumsal cinsiyet rollerine bağlı önyargıların önemli bir rolü olduğunu görüyoruz.

Liderlik vasıfları veya çalışma ortamı geleneksel olarak erkekler üzerinden tanımlanıyor. Aynı şekilde de, özel hayatlarımızda da toplumsal cinsiyet rollerinin kadınlara yüklediği bir dizi sorumluluk var. Tüm bunlar bir araya gelince iş hayatı kadınlar için daha da yorucu hale gelebiliyor. Bu anlamda, hem kadınlara hem de erkeklere hayatta önyargılardan bağımsız, duymayı ve dinlemeyi, bakmayı ve görmeyi, akıl, vicdan ve cesaretle hareket etmelerini, cinsiyet kalıp yargılarından bağımsız karar vermelerini ve insan odaklı olmalarını öneririm.

"TÜRKİYE'DE TOPLUMSAL CİNSİYET MESELESİ ÇOK BOYUTLU BİR SORUN. KADINLAR VE ERKEKLER EŞİT KOŞULLARDA YAŞAYAMIYOR, HATTA TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE HÂLÂ ÖNYARGILARLA YAKLAŞILABİLİYOR."

Dünyadaki kadın hareketinin, elde edilen kazanımları ve yeni sorunları değerlendirerek eşitlik talebini yeniden yorumladığını biliyoruz: "Eşitlik, işyerinde ve toplumsal hayatta kadınların erkekleşmesi anlamına gelmemeli, kadın kimliğimizle, farklılıklarımızla eşit olmalıyız" görüşü hâkim artık. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Mevcut iş piyasası, kadınları göz önüne alarak oluşturulmuş değil. 'Hep mevcut düzene kadınları nasıl dahil edeceğiz' diye tartışıyoruz. Bunun sonucunda, kadınlar sonradan o mekanizmanın içinde var olma mücadelesine giriyorlar. Liderlik konusunda da benzer bir sorun var. Liderlik, uzun yıllardır toplumsal erkeklik rollerinin getirisi bazı özellikler üzerinden betimleniyor. Bu durum, iş hayatındaki kadınların ciddi bir kimlik problemi yaşamalarına sebebiyet verebiliyor. Oysa kadınlar, başarılı olabilmek için "erkekleşmek" zorunda olmamalılar. Tersine, iş hayatı koşullarının çeşitlilik ve kapsayıcılık ilkeleri çevresinde yeniden düşünülmesi gerekiyor. Kadın liderlerin yetişmesi için öncelikle aday havuzunun desteklenmesi ve yine kadınları liderliğe taşıyacak iş ortamının yaratılması önemli. Yönetim pozisyonlarına atamalarda adayları değerlendirirken geçmiş performans, deneyimleri, yönetsel becerileri, yabancı dil bilgisi, teknik bilgi gibi kriterleri karşılayabilecek kadın aday sayısını artırmak gerekiyor. Koç Topluluğu'nda kadınları üst yönetim pozisyonlarına hazırlamak için kadınların liderlik özelliklerini öne çıkabilecekleri Gelişim Programlarına katılımını özellikle teşvik ediyoruz.

Koç Topluluğu olarak toplumsal cinsiyet eşitliğinin neresindesiniz?

Koç Holding olarak, 2013 yılında İş'te Eşitlik Bildirgesi'ni imzaladığımız günden itibaren toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirecek politika ve uygu-

lamalar yapıyoruz. Bu çalışmalar, 2015 yılında HeForShe hareketine dâhil olmamızla hız kazandı. Koç Topluluğu olarak hedefimiz, toplumsal cinsiyet kalıplarının etkilerine ve sonuçlarına dair kamuoyunda farkındalık yaratmak ve iş kültüründe ve sosyal hayatta daha eşitlikçi bir yaklaşım geliştirmek.

Bu kapsamda, Topluluk çalışanları, yöneticileri ve bayilerine yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda farkındalık çalışmalarına devam ediyoruz. Diğer yandan şirketlerimiz de toplumsal cinsiyete duyarlı iş yerleri oluşturmak, istihdamda çeşitliliği sağlamak ve değer zincirlerini dönüştürücü bir rol üstlenmek için çalışıyor.

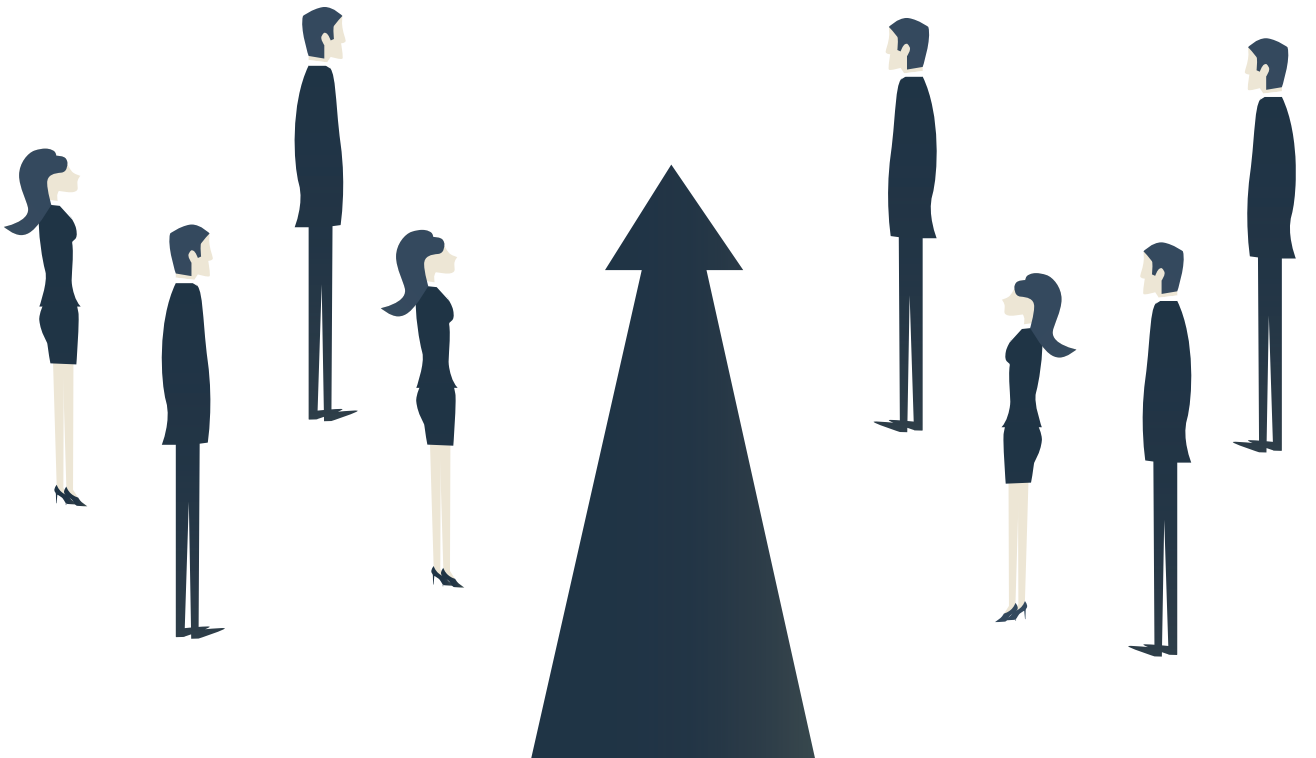
Ancak bildiğiniz gibi Koç Topluluğu çok farklı sektörlerde, aynı zamanda da geleneksel olarak erkeklerin yoğun olarak çalıştığı sektörlerde faaliyet gösteriyor. Dolayısıyla, Koç Topluluğu olarak henüz başardık diyemeyiz, ama yola çıktık. Bu kolay bir yolculuk değil, toplumsal cinsiyet eşitliği çok boyutlu bir sorun. Çözümüne tek bir sihirli formülle ulaşmak mümkün değil, bütüncül bir yaklaşım geliştirmek gerekiyor. Algıları değiştirmekten, politika geliştirmeye, çalışma ortamını dönüştürmekten, koçluk mekanizmalarına kadar pek çok çözümü birlikte devreye alıyor, tüm çalışanlarımızı kapsayan ve sektörel çeşitliliğimizi yansıtacak çözümler geliştiriyoruz.

Koç Topluluğu, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) tarafından yürütülen HeForShe isimli, kü-

resel cinsiyet eşitliği kampanyasının Türkiye'deki ana destekçilerinden biri. Sayın Mustafa Koç bu kapsamda dünyadaki 10 şirket liderinden biri olarak seçilmişti. Ülkem için temasıyla bütünleşen bu kampanyaya Koç Topluluğu nasıl destek veriyor? Kampanyanın Türkiye'de 2017 sonuna kadar 4 milyon destekçiye ulaşma hedefine yaklaşıldı mı?

Koç Topluluğu olarak toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarına başlayacağımız zamanlarda HeForShe hareketi bizim için bir fırsat oldu. HeForShe, UN Women tarafından toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için bir 'dayanışma kampanyası' olarak başladı. Küresel Etki Liderliği 10x10x10 ile dönüşümün devlet, şirket ve üniversite liderleri tarafından sahiplenilen, iyi örneklerin paylaşıldığı ve yaygınlaştırıldığı bir 'dönüşüm hareketi' haline geldi. Bu dönüşümle birlikte Koç Holding sadece HeForShe destekçisi ve sözcüsü değil, aynı zamanda küresel şirketlerin toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki çözüm ortağı oldu. Küresel Etki Lideri 10 şirket olarak deneyimlerimizi, iyi örneklerimizi birbirimizle paylaşıp, öğreniyoruz.

HeForShe kampanyasını destekleme ve 2017'ye kadar 4 milyon kişiye ulaşma hedefimiz vardı. Türkiye'deki lansmanı sırasında gerçekleştirdiğimiz iletişim çalışmalarıyla 17 milyon kişiye ulaşıldı. Daha kampanya sürecinin en başında hedefimize ulaşmış olduk. Ancak, hedefimize ulaştık diye durmadık. Sosyal medyada HeForShe desteklemeye devam ediyoruz.

2020’ye kadar 100 bin kişiye toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi verme konusundaki taahhüdümüz için de çalışmaya devam ediyoruz. Bugüne kadar Ülkem için eğitimleriyle 70 bin kişiye farkındalık eğitimleri verildi. Çalışanlarımızın yüzde 80’inden fazlası bu eğitimlere katılmış oldu. 30 binin üzerinde takipçisi olan sosyal medya platformlarımızda da farkındalık artırıcı paylaşımlar yapıyoruz. Bu yıl, Bilgi Değirmeni seminerlerine katılmış olan çalışanlarımıza yönelik Anlama Atölyeleri ile iş hayatında toplumsal cinsiyet eşitliği konusunu mercek altına alacağız. Şirketlerimizin başarılı uygulamalarıyla da toplumsal cinsiyete duyarlı iş yeri kültürünü güçlendirmek ve Koç Topluluğu’nu kadın dostu bir kurum olarak konumlandırmak için çalışıyoruz.

2006’dan bu yana süren Ülkem için Projesi’nin 2015-2017 dönemi teması “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği”. İki yılda bir yenilenen proje temaları her defasında ülke için önemli bir konuda aksiyon alıyor. Koç Topluluğu’nun bakış açısından toplumsal cinsiyet eşitliği ülke için neden önemli?

Toplumsal cinsiyet eşitliği insani gelişmenin sağlanması, eşitlikçi toplumların oluşması ve dolayısıyla ülkelerin kalkınması için en önemli unsurlardan biri. Toplumsal cinsiyet eşitliği, 2015 yılında Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri arasında da yer alıyor. Hatta toplumsal cinsiyet eşitliği hedefi gerçekleşmeden sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşemeyeceği de açıkça belirtiliyor. Çünkü toplumsal cinsiyet eşitliği, başta eşitsizliklerin azaltılması olmak üzere yoksulluğun sona erdirilmesi, açlıkla mücadele, kaliteli eğitime ulaşım, sağlık, şehirler, iklim değişikliği gibi birçok hedefin temel bileşenlerinden birini oluşturuyor.

Türkiye’de toplumsal cinsiyet meselesi çok boyutlu bir sorun. Kadınlar ve erkekler eşit koşullarda yaşamıyor, hatta toplumsal cinsiyet eşitliğine hala önyargılarla yaklaşılabiliyor. Oysa toplumun yarısının sesini duyuramadığı ülkelerin gelişmesi mümkün değil. Kadınların istihdama ve siyasete katılımının artırılması gerekiyor.

Koç Topluluğu olarak etki gücümüzün en yüksek olduğu alana odaklanıyoruz. Kadının iş gücüne katılımı, istihdamda kalması ve karar alma mekanizmalarına dahil olması için çalışıyoruz. Koç Topluluğu’nda yaşanacak bir dönüşümün, Türkiye’nin de bu alanda ilerlemesi için örnek olabileceğine inanıyoruz.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ İÇİN NELER YAPIYORUZ?

- » Koç Holding olarak, 2013 yılında İş’te Eşitlik Bildirgesi’ni imzaladığımız günden itibaren toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirecek politika ve uygulamalar hayata geçiriyoruz.
- » UN Global Compact ve UN Women işbirliğinde geliştirilen Kadının Güçlenmesi Prensipleri’ne (Women Empowerment Principles-WEPS) destek veriyoruz.
- » Çalışmalarımız, 2015 yılında HeForShe hareketine dâhil olmamızla küresel düzeye taşındı. Koç Holding sadece HeForShe destekçisi ve sözcüsü değil, aynı zamanda küresel şirketlerin toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki çözüm ortağı.
- » HeforShe kapsamında 2020’ye kadar 100 bin kişiye toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi verme taahhüdümüz için çalışmaya devam ediyoruz. Ülkem için eğitimlerine bugüne kadar 70 bin kişi katıldı. Çalışanlarımızın yüzde 80’inden fazlası bu eğitimlere katıldı.
- » Çözüme tek bir aksiyonla ulaşmak mümkün değil. Algıları değiştirmekten, politika geliştirmeye, çalışma ortamını dönüştürmekten, koçluk mekanizmalarına kadar pek çok çözümü birlikte devreye alıyoruz.
- » İnsan Kaynakları ekiplerinin liderliğinde iş yeri koşullarını gözden geçiriyor, kadının işgücüne katılımı, istihdamda kalması ve karar alma mekanizmalarına dahil olması için bütüncül bir yaklaşımla hareket ediyoruz.
- » Koç Topluluğu’nda her sektörün her iş kolunun kendi içindeki farklılıklarını gözeterek, şirketlerin kendi ihtiyaçları ve öncelikleri doğrultusunda bu uygulamaları hayata geçirmelerini destekliyoruz.

GERİ SAYIM BAŞLADI, YAPAY ZEKALAR GELİYOR!

Zihin okuyan evler, sürücüsüz ulaşım araçları, insanların mimiklerinden duygularına kadar taklit edebilen robotlar ve daha yüzlercesi... Yapay zeka teknolojisi ile hayatımıza girecek olan yenilikler, bilimkurgu filmlerini aratmayacak.

■ GÖZDE YENİOVA

Dijital asistanlar, sürücüsüz araçlar, robotlar... Yapay zeka teknolojisi geleceği şekillendirmek için dolu dizgin geliyor. Sağlıktan, ulaşım, üretimden iletişime kadar her alanda günlük rutinlerimizi dönüştürme potansiyeline sahip olan yapay zeka teknolojisinin hayata karışması çok da uzak değil. Bu konuda daha kat edecek yol olsa da yapılan çalışmalar ve yatırımlar gösteriyor ki 2030'da yapay zekalarla yeni bir hayata başlayacağız.

KRİTİK AŞAMA YAKIN

Yapay zekanın temelinde, makinelerin verileri işleyerek insanlarda olduğu gibi kendi kendine öğrenme kabiliyeti geliştirmeleri anlamına gelen 'makine öğrenimi' yatıyor. Bir nevi makinelerin insanlaşması anlamına gelen bu durum, birçok

alanda dönüşüm yaratıyor. Günümüze baktığımızda yapay zekanın her alanda olduğunu görüyoruz. Bir telefonda, bir dijital asistanda, sürücüsüz araçta veya satranç oynayan robotta yapay zeka bulunuyor. Şu an çoğu teknoloji henüz geliştirme aşamasında bulunuyor ancak 20-30 yıl içerisinde kritik aşamanın geçileceği düşünülüyor.

Aslında yapay zeka çok yeni bir konu değil. 40 yılı aşkın bir süredir üzerinde çalışılan yapay zeka teknolojisi, son yıllarda gündemimizde epeyce yer tutan büyük veri, gelişen bilişim gücü, yeni yöntemler ve algoritmalar ile daha önce hayali dahi zor kurulan bir noktaya geldi. Ses tanıma, sentetik konuşma, görüntü işleme, otonom öğrenme ve mantık yürütme kabiliyetleri artık işe ya-

rar durumda ve hayatımızda kritik rol oynayan düzeye ulaştı. Yapay zekanın sundukları ve sunacaklarının birçok sektörde dönüşüm yaratması kaçınılmaz görünüyor.

2030'DA NELER GÖRECEĞİZ?

Peki gelecekte yeni neler göreceğiz? Bilim kurgu filmlerinde izlediklerimiz günlük hayatımızda ne zaman gerçekten yer alacak?

Araştırmalara göre, 2030 yılı itibarıyla akıllı evlerin davranışlarımıza göre bizi anladığını ve ona göre evdeki değişiklikleri yaptığını göreceğiz. İlaç sektöründe de yapay zeka teknolojisinin kullanıldığı tedavilerde büyük gelişmeler olacak. Pazarda birçok sürücüsüz araç alternatifi olacak ve bunların bazıları yerel ulaşım araçlarında da görülecek.

Bir sonraki aşamada ise beden ve zihinler değişebilecek, teknik olarak insan mühendisliği yapılabilecek. Organların yerine biyoteknik uzuvlar yerleştirilebilecek. Böylelikle insan ve makine birleşip bir tür 'sayborg' ortaya çıkacak.

BİLİM DÜNYASI TARTIŞIYOR

Günümüz bilim dünyasının en önemli ismi olan Stephen Hawking, yapay zekanın insan zekasının önüne geçeceğini söylüyor. Hawking, "Yapay zeka, kendisini geliştirmeyi sürdürebilir ve hatta kendisini yeniden biçimlendirebilir. Son derece yavaş bir biyolojik evrimle sınırlı olan insanlar, bu tür bir güçle yarışamaz" görüşü ile gelecekteki yapay zekanın ulaşacağı gücü anlatıyor. Konu ile alakalı Bill Gates ve Elon Musk ise yapay zekanın izlenmesi ve sınırlı kalması fikrinde. ABD'li bilim insanı Ray Kurzweil ise 2045 yılında yapay zekanın tekillik hipotezi etrafında insanlığın makineler ile birleşmesini öngörüyor.

Yapay zeka teknolojisi, birçok ürün ve hizmeti sunmakla birlikte gelecek için de vaatleri büyük. Bunla-

rın bazıları test aşamasında bazıları ise pazarda henüz yeni kullanılmaya başladı. Google, Facebook, IBM, Apple ve Microsoft gibi teknoloji devlerinin yapay zekaya yaptıkları yatırım, gittikçe daha çok dikkat çekiyor.

Google'ın DeepMind yapay zeka algoritması, canlılar arasında insanlara özgü mimik hareketlerini gerçekleştirebilecek teknolojiye ulaştı. Yapay zekalar ayrıca duyguları da taklit edebilecek. General Electric, yapay zeka alanında çalışan iki start up şirketini satın aldı ve bu alanda çalışmalar geliştiriyor. Jet motorlarının daha iyi performans göstermesi için çalışan GE, kamera ve detektörler yardımıyla topladığı verilerin arıza sorunlarını gidermesini de hedefliyor.

ABD'deki Memorial Sloan Kettering Cancer Center tarafından onkoloji verilerinin yine IBM'in Watson altyapısına yüklenmesi aracılığıyla sağlık kuruluşları, kanser tedavisinde aşama kaydedilmesi adına çalışmalar yürütüyor. Finans şirketi USAA, Intel'in birimi olan Saffron ile geliştirdiği yapay zeka aracılığıyla müş-

teri davranış modellemelerini çıkarıyor. 7 bin farklı faktörü göz önünde bulunduran algoritma sayesinde, müşterilerin davranışlarını yüzde 88 oranında doğru öngörüyor.

Peki bunların devamında neler olacak? Uzmanlara göre robotik süreç otomasyonu, yapay zekayı kullanarak okuma, anlama ve işlemi bir sonraki adıma götürme bakımından oldukça etkili, hızlı ve ucuz bir yöntem olarak hayatımıza fazlasıyla girecek. Narrative Science araştırmasına göre, şirketlerin yüzde 38'i geçen yıl yapay zekaya yatırım yaptı ve 2018 itibarıyla bu oran yüzde 62'ye ulaşacak.

Forrester araştırma şirketine göre ise yapay zekaya yapılan yatırımlar bu yıl geçen yıla göre yüzde 300 artacak. Bir diğer araştırma şirketi IDC de 2020 itibarıyla yapay zeka pazarının 8 milyar dolardan 47 milyar dolara yükseleceğini öngörüyor. Tüm bu gelişmeler, araştırmalar ve yatırımlar dolu dizgin giderken, akıllarda şu soru çınlıyor: 'Yapay zekalara psikolojik olarak hazır mıyız?'

Yapay zeka teknolojileri nerede kullanılıyor?

- > **Doğal Dil Oluşturma:** Bilgisayar verisinden metin üretmek anlamına geliyor. Rapor hazırlama ve iş zekası yorumlarını özetlemek amacıyla kullanılıyor.
- > **Konuşma Algılama:** İnsan konuşmasını bilgisayar uygulamaları için faydalı formatlara dönüştürüyor.
- > **Sanal Aracılar:** Sanal araçlar basit sohbet bot'larından insanlarla ağ kurabilen gelişmiş sistemlere kadar uzanıyor.
- > **Makine Öğrenimi Platformları:** Algoritma, geliştirme ve eğitim araç setleri, veri sağlar ve modelleri tasarlamak, eğitmek ve uygulamalara, süreçlere ve diğer makinelere dağıtmak için bilgi işlem gücü sunar.
- > **Biometrik:** İnsanlar ve makineler arasında başta dokunma algılaması, konuşma ve beden dili olmak üzere daha fazla doğal etkileşim olmasını sağlar.
- > **Robotik Süreç Otomasyonu:** Betikleri ve diğer yöntemleri kullanarak insan eylemlerini otomatikleştiriyor. Şu an için insanların belli bir işi veya süreci gerçekleştirmesinin çok pahalı veya verimsiz olduğu yerlerde kullanılıyor.
- > **Metin Analizi ve NLP:** Doğal dil işleme (NLP) cümle yapısı ve anlamı, duygusu ve niyeti anlayışını istatistik ve makine öğrenimi yöntemlerini kullanarak metin analizini destekliyor. Özellikle güvenlik alanında kullanılıyor.

YILDIZ KENTER

“Tiyatro benden yıllarımı aldı,
yerine yaşam coşkusu verdi”

YILDIZ KENTER; TÜRK TİYATROSUNUN EFSANE İSMİ. 70 YILA YAKIN SAHNELERDE YER ALAN BİR DUAYEN. 50 YILA YAKIN SÜREN ÖĞRETİM ÜYELİĞİ SÜRESİNCE BİRDEN FAZLA SANATÇI KUŞAĞINA DOKUNMAYI BAŞARDI. AYNI ZAMANDA BİR KADIN... "ÖĞRENCİLERİM DOĞURMADIĞIM ÇOCUKLARIM" DİYEN YILDIZ KENTER İLE 27 MART DÜNYA TİYATRO GÜNÜ VE 8 MART KADINLAR GÜNÜ'NE ÖZEL BİR SÖYLEŞİ YAPTIK. GİRİŞİMCİLER HAFTASI DOLAYISI İLE AZ BİLİNER GİRİŞİMCİ YÖNÜNÜ DE OKURLARIMIZA SUNMAK İSTEDİK...

Türk tiyatrosunu, ülkemizde icra edilen sanat dalları arasında ayrıcalıklı kılan bir yönü vardır. Kadını en çok içine alan sanatların başında gelmesi, tiyatroyu, Türkiye'nin modernleşme rotasındaki en önemli payandalardan biri haline getirmiştir.

Türk tiyatrosu denilince akla gelen ilk isimlerden birinin bir kadına ait olması da ayrı bir değer taşımaktadır. Yıldız Kenter, Bizden Haberler Yayın Kurulu'nun, 27 Mart Dünya Tiyatro Günü dolayısı ile görüşlerine başvurmak istediği sanat otoriteleri listesinin baş sırasında yer alan isimdi.

Tiyatro ve sinema oyunculuğunun yanı sıra yarım asra yakın konservatuvar hocalığı yapan Yıldız Kenter'i, Mart sayımıza 8 Mart Kadınlar Günü dolayısı ile de misafir ettik. Efsane sanatçı, tüm bunların yanı sıra, aynı zamanda 50 yıldan bu yana hizmet üreten bir tiyatro salonunun fikir annesi ve kuruluşunda en çok emeği geçen 'başrol' oyuncusu. Çok ilginç bir inşa süreci yaşayan Kenter Tiyatrosu'nun kurucusu, Girişimcilik Haftası nedeniyle, günümüz girişimcilik dünyasına ders niteliğinde açıklamalarda bulundu.

Yıldız Kenter, soğuk bir Şubat ayında, yakın dostu Handan Şenköken ve manevi kızı Esmâ Uzun eşliğinde, İstanbul Bebek'teki evinde, sıcak bir atmosfer içinde geçen söyleşimizde, sorularımıza samimiyetle yanıt verdi.

Büyük ve zorlu bir aşkın meyvesi olarak dünyaya geldiniz. Geriye dönüp baktığınızda, bu aşk, hayatınıza nasıl bir ilham verdi?

Büyümek zor oldu benim için... Çoğu insanınki gibi... Altı kardeşlik. Yaşamak benim için çalışmaktı küçücük yaşta başlayan. Yaşamak, savaşmaktı... Savaşın en güzelini tiyatrodan keşfettim... O yıllardan

aklımda kalan en güzel şey,
annemle babamın arasındaki aşktı.
Biz kardeşler de birbirimize aşkla
bağlıydık. Ailemizi saran bu aşk, bana
hayatı sevgiyle yaşamayı, yaşamı
aşkla algılamayı ve yansıtabilmeyi
öğretti. Kitaplarda, bir çiçeğin
açışında, rüzgarın esmesinde, bir
tepeden gökyüzüne bakarken, gün
doğuşunda, yıldızları gördüğünde...
Bunların hepsinde görebiliyorsan eğer,
aşk vardır. Aşk her şeyde olmalı....

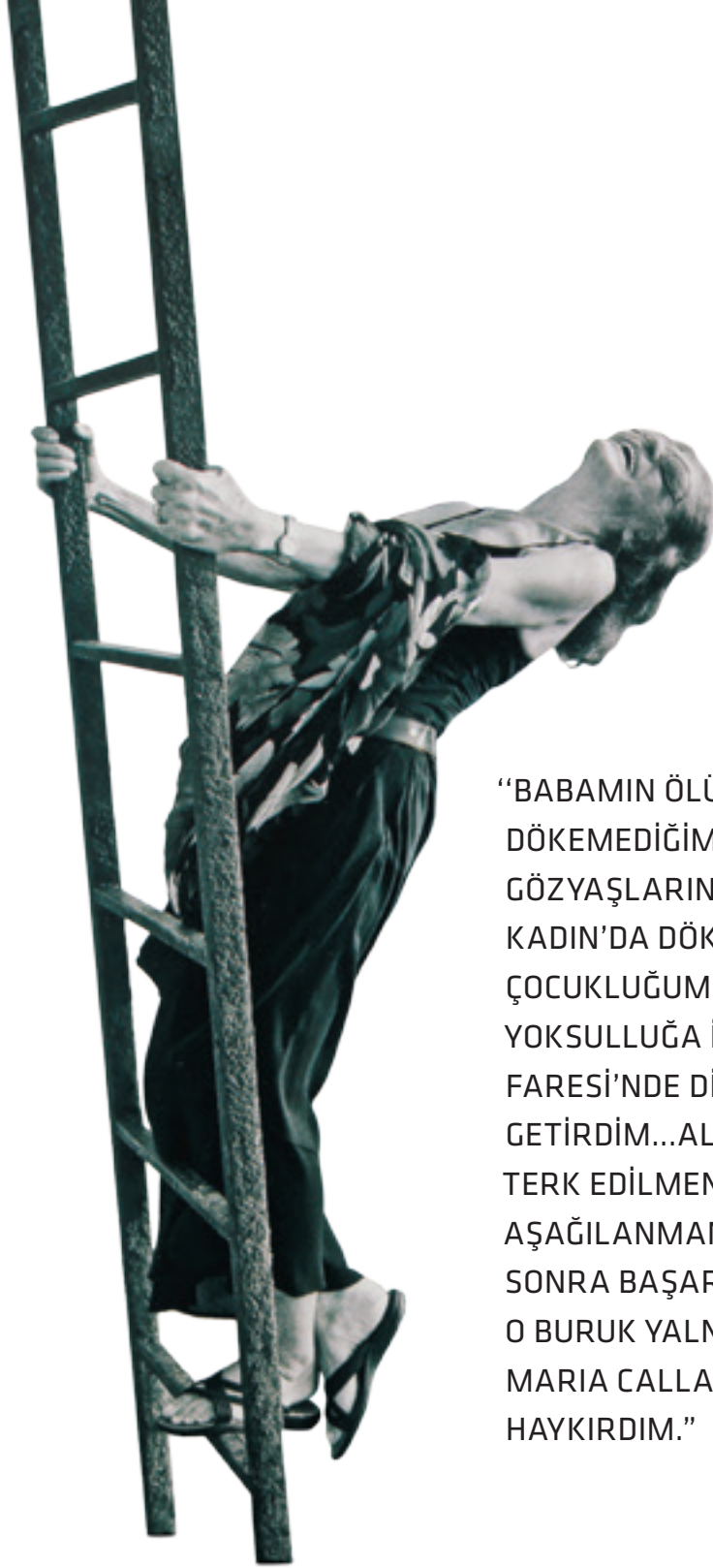
**Çocukluğunuz epey zorluk ve
yoksulluk içinde geçti. O yıllarda
hayata bakış açınız nasıldı ki, bu
zorlukları avantaja dönüştürmeyi
nasıl başardınız?**

Bana ilk öğretilen 'sahici olmak'tı.
Çocukluğumuzda, akşam yatma
vaktinde, 'neyi iyi yaptın, neyi
kötü yaptın', bunların düşünülmesi
lazımdı. Sanıyorum ki bunun benim
oyunculuğumda büyük etkisi oldu.
Bu, insanın kendini yakalamasını,
tanımasını, sorgulamasını sağlar.
Tıpkı tiyatrodaki olduğu gibi. Önemli
olan bu duyguları tanımak, yakalamak
ve kontrol altına alabilmek. Bu zor
iştir... Yaşamda ve sahnede bunu
becerebilmek, iyi oyunculuğun temel
taşını oluşturur.

Kendimi tanıdığım zaman; hangi rolü
alırsam alayım, eğer ipuçları varsa ve
iyi yazılmışsa, derinlere indiğimde o
kişiyi mutlaka bulurum. Onun içinde
ne varsa özdeşleşebilirim.
Ben sahneye çıkmak, oynamak,
alkışlanmak, kendimi göstermek
istiyordum. Fark edilme isteğini çok
yoğun hissediyordum. Bu zaafı güce
dönüştürmeyi çok sevdim.

**Anneniz oyuncu olmanıza karşı
çıkış ve konservatuvara gizlice kayıt
olmuşsunuz. Onun hikayesini bizimle
paylaşıyor mısınız?**

Ben ilk eğitimimi halkevlerinde aldım,
tiyatroya açılışım arttı. Konservatuvara

“BABAMIN ÖLÜMÜNE
DÖKEMEDİĞİM
GÖZYAŞLARINI PEMBE
KADIN'DA DÖKTÜM.
ÇOCUKLUĞUMUN
YOKSULLUĞA İSYANINI, ÇÖL
FARESİ'NDE DİLE
GETİRDİM...ALDATILMANIN,
TERK EDİLMENİN,
AŞAĞILANMANIN ACISINI,
SONRA BAŞARININ,
O BURUK YALNIZLIĞINI
MARIA CALLAS'TA
HAYKIRDIM.”

kavga dövüş, dayak yiyerek girdim.

Annem nedense benim konservatuvara
girmemi istemedi. Sanıyorum, daha çok
o dönemde oturduğumuz Cebeci gibi
tutucu semtte, çevrenin baskısından,
okul için çıkan dedikodulardan
kaynaklanan bir tavırdı bu. Belki de acı
çekmemi istemiyordu.

Nasıl ikna ettiniz?

Çok istiyordum, önce babamı ikna
ettim. Annem ve Nedim ağabeyimin
karşı çıkmasına rağmen babam
baktı ki vazgeçmiyorum, elimden
tutup, annemden gizli yazdırdı
konservatuvara. Sonraki yıllarda en
büyük desteği annemden gördüm.

Çok genç yaşınızda çok olgun karakterlere hayat verdiniz. Çok da inandırıcı oldunuz. O yaşlarda olgun bir ruhunuz olduğu kesin. Bunu neye borçlusunuz?

12 yaşında kız çocuğundan 90 yaşında kadına kadar oynadım. Annem beni hep genç ve güzel görmek isterdi. Ben içimdeki ihtiyarı çok genç yaşlarda keşfetmiştim. 11 yaşında Ankara Halkevi'nde Köroğlu oyununda Ayvaz'ın anasını oynadım. O ihtiyar benim gençliğimi, çocukluğumu öldürmedi ama çok işime yaradı. Oyunculüğün da böyle bir garip yanı var. Oynadığım bütün karakterler benden bir parçayı çıkardı dışarı.

Binlerce oyun oynadınız, onlarca film çevirdiniz, sayısız ödüller. Görevinizin keyifli ve zor yanları neler oldu? Sahneye çıktıktan sonra neden vazgeçemez insan?

Tiyatroyla yaşam iç içedir. Oynamak yaşamaktır. Sanatçıda 'gençliği' bulursunuz. Dünü pırıl pırıl taşır, dünü bugün yaparlar ve geleceğe uzanırlar o gençlik sayesinde. Sanatçı, yaratan kişidir. Yaratış doğurganlığı içerir. Yeniden yeniden doğurmak, 'gençlik' isteyen bir şey değil mi?

Tiyatro benden ne aldı? Yıllarımı... Helal olsun... Tiyatro bana ne verdi? İnsanlar, insanlar, insanlar... Sevinçler, acılar, umutlar, kavgalar, ama ille de barışlar, barışlar... Yaşam coşkusu verdi bana. Başka ne isteyebilirim? Alice Harikalar Diyarında yaşıyorum ben. Her şeye hayretle bakıyorum, şaşkınlığım bir türlü geçmiyor. Her anı dolu dolu yaşıyorum, algılıyorum. Bir oyunda sahneye çıktığınızda, inanılmaz başka bir dünyaya gidiyorsunuz, onlar sayesinde yıldızlara yaklaştığınızı görüyorsunuz. Ben en çok doğaya ve sanata inanıyorum.

Edebiyat dahilerinin yarattığı farklı karakterlere hayat verdiniz. Bugün geriye dönüp baktığınızda en çok hangi roller aklınızda kaldı?

Roller arasında hiç ayırım yapmadım. Hepsini bir yerde artık benim aşkı, vazgeçemediğim sevgililerim... 'Daha daha' diye hep açgözlülük yaptım. O insanlar cümbüşü, arenası hep belleğimde, gözümün önünde, anılarımda, kafamda, yüreğimde... Yapamadıklarım, her zaman yaptıklarımın ağır bastı. Hayatım boyunca her zaman, 'daha mükemmel olabilirdim' huzursuzluğunu hissettim.

Oyunculukta farklı bir hal vardır. Öyle ki içinizde şişlendirilmiş, sıkıştırılmış, patlamaya hazır duygu kalmıyor. O duyguyu yakalayıp, hâkim olduğun zaman, onu bir daha günlük yaşamda yapmama gücün olacak, bu da seni daha medeni, üstün bir insan kılacak. Sanatçıların, direkt kontrolü ellerinde tutabildikleri sürece, üstün insanlar olduklarına dair çocukluğumdan beri hep bir inanç besledim.

Oyuncu olmanın günlük hayatınıza ve ilişkilerinize katkısı ne oldu? Hayata bakış açınıza kattığı zenginlikler nelerdir?

Oyunculuk bir rehabilitasyondur. Sahne öyle bir deşajdır ki zaten rahatlatır, son derece sağlıklı bir iştiir oyunculuk. Sahnede ve yaşamda iyi oyunculuk; bir düşü, düşünceyi, bedeni, duyguları iyi tanımak, denetlemek ve direkt kontrol altına alabilmekle başlar. İçinde bulunduğumuz koşullara göre doğru değerlendirebilmekle başlar. Yaşamda olsun, sahnede olsun oyunculuk sorumluluk yükleyen ciddi bir iş... Dünyayı idare etmeye soyunanlar hep iyi oyuncular olsalar, yaşamak ne güzel bir oyun olurdu.

'Sanat', kelime olarak tek başına size ne ifade ediyor?

Sanatın bir umut olduğunu kabul ediyorum, benim için tek umut o. Şiirsiz, romansız, hikayesiz, müziksiz, resimsiz, tiyatrosuz olunamaz gibi geliyor. Tiyatro, müthiş öğretici, besleyici, sevecen bir kültür ocağı. Tiyatronun, oyuncuların işlevi; insani insana tanıtmak, hoşgördürmek, affettirmek, sevdirmektir. Tiyatro, benim hep insan kalmamı sağladı. İçimde sanki bin kişi var. Oynadığım her karakterde, tanıştığım her insanda kendimden bir parça görüyorum. "Amma uzun yaşadım" diyorum, durmadan başkalarını da kendimi de yaşayarak katladım hayatımı.

Kent Oyuncuları olarak öncelikleriniz neler oldu?

Türk tiyatrosu adına pek çok ilki gerçekleştirdik yurtiçinde ve yurtdışında. Çok geniş bir oyun yelpazesiyle, dünya tiyatrosundan örneklerin yanı sıra repertuarımızda her zaman yerli yazarları destekledik. Kent Oyuncuları, seyirciyle dostluğu, güç birliğini, etkili bağlantıyı gerçekleştirmeyi başardı. Tiyatroya hak ettiği değeri verme çabasından hiç vazgeçmedik.

Geriye dönüp baktığınızda, size en çok hangisi haz verdi; sahnede olmak mı, ödüller mi, alkışlar mı?

İnsanı büyüten, zenginleştiren acıları depolayıp, anımsayarak hepsini sahnede fırsat buldukça değerlendirdim. Mutluluk kolay elde edilmiyor ve o an bitiyor. Ama sonra başka bir mücadele, başka çalışmalar, acılar, çabalar, gözyaşları, alınteri gerekiyor. O bedeli ödemeye, iki elin çıkardığı ses mi, insanların gözlerindeki pırlıltı mı neden oluyor, bilmiyorum ama değişiyor. Nedir bu zaaf, bilmiyorum... Öyle bir tutku ki, bir yerde perişan ediyor ama peşine takılmış gidiyorsunuz...

Türk tiyatrosunun bugünü ve geleceği üzerine ne düşünüyorsunuz?

Ülkedeki her tür dalgalanmanın en tuzlu biberli faturası, sanatsal etkinliklere kesiliyor. Hele hele seksenli yıllardan sonraki gelişmelerden nasıl soyutlanıp da alır başını gidebilirdi tiyatromuz tek başına... Ancak tüm olumsuzluklara karşın gönül verenlerin ışığı kurtarmıştır tiyatronun canını. Bugün tiyatroyu yüreklerinde taşıyan gençleri gördükçe çok mutlu oluyorum.

Bu konuda kimlere nasıl görevler düşüyor?

Bir özel tiyatro çok zor şartlarda yapılıyor Türkiye’de. Devletin

genelde sanata, özelde tiyatroya bakışı yanlış. Dünyaya baktığınızda sanat eğitiminin ne kadar güçlü olduğunu, sanatçılara nasıl olanaklar yaratıldığını, devlet bütçesinden sanata nasıl önemli paylar ayrıldığını, mekanlar inşa edildiğini ve mevcutların korunduğunu hepimiz görüyoruz. Bizde ise devlet özellikle özel tiyatroları kendi kaderlerine terk etmese, bu tiyatroları doğru dürüst desteklemenin bir zorunluluk olduğunun farkına varsa ve aynı zamanda seyirci yetiştirmenin de bir kültür meselesi olduğunu kabul etse; bugün yaşanmakta olan sorunların çoğu yaşanmaz diye düşünüyorum. Farklı bir noktada oluruz.

“ELİMİZLE,
TIRNAĞIMIZLA
KAZIYARAK,
DURMAKSIZIN
SAYISIZ TURNELERLE,
KOLTUKLAR SATARAK,
ALIN TERİYLE,
GÖZYAŞIYLA KENTER
TİYATROSU’NU YAPTIK.
DÜNYADA BUNUN
ÖRNEĞİ VAR MIDIR,
BİLMİYORUM.”

Hayatınız boyunca ince, zarif, zinde bir kadın olmayı ve hep genç kalmayı başardınız. Bunun sırrı nedir?

Ben oyuncuyum. Vücudum, benim enstrümanım. Bu enstrümanı tanıyorum, bu enstrümanı çalışıyorum. Kendimi bildim bileli jimnastik yapmak, yaşamımın bir parçası. Yüzüyorum, yürüyorum.

Yıldız Kenter'in öğrencisi olmak daima gurur ifadesi oldu.

Öğrencilerinizin böyle düşünmesini neye bağlıyorsunuz?

Ben "canikolarım" dediğim öğrencilerimden çok şey öğrendim. Onlar doğurmadığım çocuklarım. Hocalığım, öğrenciliğimin devamıdır benim için. Aşık olduğum çok öğrencim oldu, onlarla aşk-nefret ilişkisini iç içe yaşadım. Çabuk, dramsız, kolay yollardan doruğa ulaşmaya çalışanlara çok kızdım. Oyunculuk hayatım boyunca, yüreğini bu işe koymaya hazır gençleri aradım yılmadan. Oyunculuk öyle bir matematik işi ki... Senin derinle, kemiğinle, duygularınla, gördüklerinle, algıladıklarınla ilgili bir iş. Ben okulda bunu öğrendim ve bunu öğretmeye çalıştım. Oyuncu kendi kendinin yönetmenidir. Bu egemenliğin ortak bir çalışma olduğu da hiç unutulmamalıdır. Nazım Hikmet'in şiirindeki gibi; 'tek başına ve hür ama bir orman gibi kardeşçesine'. Bu, harika bir tiyatro-oyunculuk dersidir.

Peki günümüzün genç sanatçılarına başarı için öğütleriniz neler olur?

Bir insan işini aşkla yapıyorsa başarısız olmasına imkân yok. Tabii işini sadece gösteriş için yapanlar çok! Tutkusuz, heyecansız, aşksız, disiplinsiz, çalışmadan bu iş olmaz! Maria Callas'ın da belirttiği gibi; "Sanatta kestirme yol yoktur, pat diye sahneye inemezsin, indin diyelim, yükselemezsin, yıldızlara ulaşamazsın."

ONLARCA KADIN VAR ÖZGEÇMİŞİMDE, HEPSİ DE BENİM

Yıldız Kenter sanat yaşamında 100'ün üzerinde tiyatro oyununu sahneye koydu. Tamamı çok sevildi, Türkiye dışında dünyanın dört bir tarafında izleyici ile buluştu. Yalnız biri var ki kendisi için özel bir anlam taşıdı. Hep Aşk Vardı oyunu; bir kadın yazarın, annesini, kendisini ve kızını anlattığı bir dönem eseridir. Yıldız Kenter, bu eserinde, 1920'de annesinin Türkiye'ye gelmesinden 2000'e kadar, Türkiye panoramasını, üç kuşak üzerinden işledi. Annesi Olga Cynthia, kendisi-Ayşe Yıldız ve kızı Fatma Leyla'yı anlattığı oyunundan bir kesit,

mesleğinin bir kadın olarak Yıldız Kenter'e sunduklarını anlatıyor: "Onlarca kadın var özgeçmişimde. Hangi birini söyleyeyim? Hepsî de benim. Babamın ölümüne dokemediğim gözyaşlarını Pembe Kadın'da döktüm desem... Antigone, Nina ağladı annem, Nedim ağabeyi için... Çocukluğumun yoksulluğa isyanını, çocukluğumun minicik özlemlerini Çöl Faresi'nde dile getirdim... Terk edilmenin acısını, sonra başarının o garip, o buruk yalnızlığını Maria Callas'ta haykırdım desem... Anlar mısınız? Ben oyuncuyum. Yok başka kimliğim."

Tiyatro için nasıl bir gelecek kurgulanmalı?

Tiyatro, oyuncusu, seyircisi, yazarı, yönetmeni ve eleştirmeniyle bir bütündür, bir insanlık arenasıdır. Atatürk'ten sonraki yıllarda onun sanata olan yakınlığı ve birleştirici gücünün verdiği birliktelik ve beraberlik giderek kopmaya başladı.

Onun ektiği tohumları biçen değerli devlet adamlarımız da vardı. Ama sonrasında ne yazık ki, sanata gereken ilgi gösterilmedi. Sanatsal kaygı, sanatsal istek, aşk ön plana geçerek, her yönüyle gerçek akademik bir seviye oluşturulmalı. Ben desteği seyircimden bekliyorum, onlar sahip çıksınlar tiyatroya.

HİÇ TANIMADIĞIMIZ YILDIZ KENTER

Ders niteliğinde girişim öyküsü...

Girişimci Yıldız Kenter... Kulağınıza biraz tuhaf geliyor değil mi? Bizce öyle değil. Önümüzdeki yıl 50'nci yaşına basacak olan İstanbul Harbiye'deki Kenter Tiyatrosu'nun kuruluş öyküsünü dinlediğimizde, Kenter'in çok farklı bir yönünü daha öğrenmiş olduk.

1959 yılında Ankara'dan İstanbul'a taşınan Yıldız Kenter, aynı yıl özel tiyatroya da adım atar. Kalabalık bir ekip olarak kurulan Kent Oyuncuları; Karaca Tiyatrosu'nda ve Ses Tiyatrosu'nda uzunca bir süre sahne alır. Zamanla salon gereksinimi doğar, Kenter, "Kendi tiyatro salonumuzu kuralım" fikrini ortaya atar. Ancak kaynak sorunu, Kenterler'in de belini büker.

"Yılda 500 oyun oynuyorduk, sürekli turneler, her gün iki oyun... Ancak bilet satışları ve turnelerden gelen para yeterli değildi" diyen Kenter'e, ülkemizin ilk Kültür Bakanı ve Dışişleri Bakanlığı Kültür İşleri Büyükelçisi yakın dostu Tâlât Halman bir öneride bulunur. Kenter'e,

ABD'de kiliselerde koltuklarının satışa çıkarılması yolu ile kurumlarına kaynak yarattığı yaygın bir sistemi tarif eder. Deyim yerindeyse koltuk satmak için kapı kapı dolaşır Yıldız Kenter. Her koltuğu üç bin liradan satarak, koltukların arkasına isimlerini yazacaklarını, ödünç aldığımız bu koltuk paralarını tiyatro açıldıktan sonra iade edeceklerini anlatır.

Erol Simavi'nin on bilet alması büyük motivasyon oldu. Adalet Cimcoz'dan Asım Kocabıyık'a, Vehbi Koç'tan Eczacıbaşı'na, Zeki Müren'den Müzeyyen Senar'a, Selahattin Beyazıt'tan Ruhi Su'ya hatta Köy Okulları Haberleşme ve Yardımlaşma Derneği'ne kadar uzanan bu dayanışmada; Türkiye'nin çeşitli yerlerinde kişi, kurum ve kuruluş bize el verdi, 278 koltuk sattık. Dünyada bunun örneği var mıdır, bilmiyorum." Kenter, gelecek yıl 50'inci yaşını kutlayacak olan tiyatro binasına ilişkin, "Satarsam başka şeyler yapmak için alıcısı var. Tiyatroyu ayakta tutacak birileri lazım. En büyük arzum bu" diyor.

"HAYAT ASLINDA BÜYÜK BİR OYUN, AKIŞTA OLAN KAZANIR"

Akış Oyunu kitabının yazarı Talyaa Vardar, para-iş yaşamı-akış üçgeninin sırlarını Bizden Haberler'e anlattı. Vardar, "Yaşam, başından sonuna dek hiç durmadan akar. Uğruna değer dediğimiz bir şeyi başarmak üzere harekete geçtiğimiz zaman, hayatımızın akışını da başlatmış oluyoruz. Akışta olma hali, niyet, irade, konsantrasyon istiyor" diyor.

Akışta olmak sandığından daha kolay! Karlar eriyip şelalelere karışır. Nehirler denizlere kavuşur. Tırtıl kelebeğe dönüşür... Ne yaparsan yap, önüne geçemediğin tek şey akıştır... Çünkü yaşam, başından sonuna dek hiç durmadan akar..." Profesyonel Yönetici Koçu ve Sanat Terapisti Talyaa Vardar, kaleme aldığı Akış Oyunu kitabında, bu cümlelerle karşılıyor okuyucularını. Sonrasında da okurlarını; beden, duyguların, sezginin, zihninin ve mananın kapılarından süzülerek yaşamın tadına varmayı vaat eden 'Akış Oyunu'na davet ediyor. Vardar ile para-iş yaşamı-akış üçgeninin sırlarını konuştuk.

ÖNCE NİYET VE KONSANTRASYON

Talyaa Vardar; koçluk-mentorluk-yönetimsel becerileri yükseltmekle ilgili eğitimlerin yanı sıra, Pozitif Psikoloji ve Güçlü Yanları Yönetmek konularında workshoplar yapıyor, AKIŞ'ın Psikolojisi; Liderlik Evde Başlar; Karanlık Yanını Dönüştürmek gibi konularda seminerler veriyor. Hayata ve özellikle profesyonel iş hayatına çok yönlü bakmayı seçen Talyaa Vardar, Vancouver'da uzun yıllar yerli şamanlarla yaptığı çalışmalardan edindiği bilgileri, "Şifa Seminerleri"nde izleyicileriyle paylaşıyor. Talyaa Vardar'ın anlattığına göre; uğruna değer dediğimiz bir şeyi başarmak üzere harekete geçtiğimiz zaman, hayatımızın akışını da başlatmış oluyoruz. Onun cümleleriyle söylemek gerekirse; "Akışın gerçekleştiği senaryo; bizim gerçeğe dönüştürdüğümüz bir tasarımdır." Peki akış hallerini günlük hayatımızda nasıl çoğaltacağız? Bu sorunun cevabını ise şöyle veriyor: "Akışta olma hali, öylece başımıza geliverecek bir şey değil, niyet, irade ve yüksek konsantrasyon ile bizim oldurtacağımız bir durumdur."

VARLIĞIMIZIN BEŞ KAPISI VAR

"Dünya gerilimli ve stresli bir kaos döneminden geçiyor; bu çağda akışta olmak mümkün mü?" diye soruyoruz Talyaa Vardar'a... "Haklısınız" diyor ve devam ediyor: "Kaygı, stres ve endişe hepimizin normal haline geldi. Buna çözüm olarak yapılan kişisel gelişim önerilerinin çoğu sığ bir kolaycılık vaadinden öte geçemiyor. Ben bu sığcılığı normalleştirme gidişatına bir dur demek istediğim için Akış Oyunu'nu yazdım." "Varlığımızın beş kapısı var" diyen Talyaa Vardar, kitabında Duygu, Sezgi, Mana, Akıl ve Beden Kapıları'ndan geçerek akışta olmanın sırlarını anlatıyor. Bu kapılardan geçmenin ilk şartlarından biri, rekabete dayalı modern hayatın dayattığı kaygı, endişe, yetersizlik ve değersizlik duygularını aşmak ve kendi içimizdeki yüksek benliğimize ulaşmak. Talyaa Vardar'ın, on yıldır sürdürdüğü profesyonel çalışmalar, eğitimler ve bireysel seanslar sonucunda vardığı bir sonuç var. O da; "Kendimize dair hissettiğimiz değer,

ederimizi belirler. Yani herkes, iş ve özel hayatında kendine verdiği kadar değer bulur.”

AKIŞ OYUNUN PRENSİPLERİ

Eğitimci, terapist ve yazar Talyaa Vardar, kitabında ‘Akış’ı, sürekli olarak kaygı ve can sıkıntısı hallerini dengeleme aksiyonu olarak tanımlıyor. Bu da demek oluyor ki; statik bir durum değil, aksine dinamik bir farkındalık ve aksiyonlar zinciri. Akış Oyunu prensiplerini ise şöyle sıralıyor; “Ne zaman problemlerin içinde kayboldun, hayatın aslında büyük bir oyun ve süreç olduğunu hatırla. Hayatı geldiği gibi kabul et, esnek ol! Kaynakla temasın, zihninden geçecek bir cümle kadar sana yakın. Sen bilmiyorsan, yüksek benliğin cevabı biliyor. Bu dünyaya getirdiğin enerjinin sorumluluğunu taşı; duygu ve düşüncelerine hakim ol! İnanmaktan ve tasarlamaktan asla vazgeçme! Bir şey istediğin gibi olmuyorsa şayet, kendini ilahi akışa bırak, teslim ol!”

KOLEKTİF ZEKA LİDERLİĞİ

Koçluk eğitimleri veren Talyaa Vardar’ın kitabı, iş dünyasında yaşanan sorunlara çözümler üretirken, değişen dünyanın yeni liderlik anlayışını ve başarının formüllerini anlatıyor. Vardar’ın verdiği bilgilere göre;

‘kolektif zeka liderliği’, fazla kişinin düşünmesi, üretmesi ve yönetmesi demek. Sadece işlerin yürütmesini değil aynı zamanda fikirlerin de üretmesini sağlamak... Tepede tek bir liderin güç üretmesi yerine; kurumun zekasının, alınan kararların, kriz yönetiminin örgütün içindeki birimlere dağıtılması çok daha değerli Vardar için. “Kolektif zeka oluşacak ki, çalışanların bireysel özellikleri ayırt edilebilsin. ‘Herkes aynıdır’ kitlesel yönetim anlayışı yerine bireye odaklanılmalı” diyor.

Talyaa Vardar’a göre liderlik; toplumsal, kültürel ve sosyolojik bir olgu. “Dışarıdan ithal edilen liderlik modelleri bu nedenle içselleştirilemez. Çünkü model kalıba uymaz, kalıp

modele uymaz” diyor ve anlatmaya devam ediyor: “Kalıba, kurumun ve toplumun dokusuna uygun liderlik yapmak gerekir. Bu da ancak liderliğin, kurumun insanına, kalıbına, değerlerine organik hale getirilmesiyle mümkündür. Aksi takdirde hormon takviyesi, kısa vadede sık ve havalı gözükse de uzun vadede kurumun hastalanmasına neden olur.”

PARA, İŞ YAŞAMI VE AKIŞ ÜÇGENİ

Talyaa Vardar, kitabında insanın tasarlama ve oldurtma gücüne vurgu yapıyor. Vardar, bunu da şöyle açıklıyor: “Her duygu titreşimler yayar, siz şayet yüksek rezonansta titreşimler yayarsanız, onunla ilgili bir çekim gücü oluşturunuz. Ancak çekim, seçimlerimizle şekillenir. Ayrıca bu bir matriks gibidir; zira bu alemde sadece bizim titreşimlerimiz ve seçimlerimiz yok, başkalarının seçimleri ve enerjileri de bizi etkiler. Yaşam dediğimiz şey bir etkileşimler sarmalıdır.”

Talyaa Vardar sözlerini şöyle noktalıyor: “Ruh, kolektif tasarıma açılan kapıdır, bilinçaltımızdır, zamansız ve sınırsızdır. Beden bu dünyaya aittir, dünyevidir. Zihin de ikisi arasındaki geçişi kolaylaştırmak veya zorlaştırmak için vardır. Seçim, bizim elimizdedir.”

‘Akış Oyunu’nu Başlatacak Öneriler

- > Eskiden psikologlar, ‘insanı iki şey harekete geçirir’ derlerdi; acı ve haz! Bense diyorum ki bu yetmiyor. Akışı aramak ve akışın içindeki anlamı deneyimleme ihtiyacı da insanı harekete geçirir.
- > Ben, her hayatın bir amacı ve o amacı gerçekleştirmek için bir yolu olduğuna inanırım. İnsanlar, o amacı belirlemek, o amaca giden yolu bulmak yerine bambaşka şeyler peşinde koşarak kendilerini sabote ederler.
- > İnsan kendini sabote etmiyor olsaydı, ne istemediğini bildiğinde de harekete geçebilirdi. Durdukça hayat bir yükümüş gibi gelir, yaşam enerjisi dibe çöker.
- > Vizyonu ve hayal gücünü geliştirmenin en kolay adımı, hayal etme pratiği yapmaktır. Önce ne istediğinizi hayal edin ve kesinlikle hayal etmekten korkmayın, vazgeçmeyin. Bunu yaptıkça vizyonunuz gelişecektir.

GÜMÜŞ ŞEHİR YAHUT TOPHANE

Bir gün yolunuzu mutlaka İstanbul'un en eski semtlerinden biri olan Tophane'ye düşürün... Düşürün ki zamanı durduran tarihi binaların ihtişamında gerçekleşen dönüşümüne tanıklık edin!

■ HÜLYA VATANSEVER

Şehir içi yolculuk günlerinden birinde, Tophane Parkı'nda tahta bir banka oturmuş, gezi rotamı ne yöne çevirsem diye düşünüyorum. Karabaş Camii'nin hocası, öğle hutbesinde 'zaman'dan söz ediyor. "Ahir zamanlar, ilahi zamanlar" diyor, "hepsini bir arada yaşıyorsun, sakın şaşırma!.." Benden söz ediyor galiba, içinde bulunduğum andan. Ya da İstanbul'dan! Masmavi bir tramvay geliyor durağa, üstünde bir pop starın yeni albüm reklamı... İnenler, binenler telaş içinde, arabaların kornaları hiç susmuyor... Az ilerdeki Fransız Lisesi'nden çıkmış öğrenciler gülüşerek geçiyor önümüzden, dünya umurlarında değil... Galiba ahir zamanlar en çok gençlere yaklaşıyor! Ben de parkın ihtiyaçlarına uyup onları görmezden geliyor ve ilahi zamanları seçiyorum. Ne de olsa hepimiz sonsuzluğun peşinde değil miyiz?

Karşımda Koca Sinan'ın ustalık eseri Kılıç Ali Paşa Camii, yan tarafında, İstanbul'un en güzel çeşmelerinden biri olan ve eski İstanbul gravürlerinde şehrin sembolü olarak sıkça kullanılan Tophane Çeşmesi, az ileride ise Abdülmecid'in yabancı misafirlerini ağırladığı Tophane Kasrı ve bir zamanlar Devlet-i Aliyye padişahlarının Cuma selamlığına çıktıkları Nusretiye Camii... Başımı çeviriyorum, bahçesinde kedilerin uyukladığı Karabaş Hazretleri Türbesi ve o heybetli duruşuyla saygı uyandıran Tophane-i Amire binası... Sanki dünya batsa, Tophane-i Amire orada öylece, duracak... Sanırım Mimar Sinan gibi, Tophane'nin tüm bu tarihi binalarını yapan ustalar zamanı durdurmuş, kaderi de ortadan kaldırmışlar!

ZAMANA MEYDAN OKUYORLAR

Kılıç Ali Paşa Camii, tüm ihtişamıyla ve klasik deyimle zamana meydan okuyor. Kubbesinin saçaklarına güvercinler sıra sıra dizilmiş, geçen günü seyrediyor, sonra aniden uçuşup cami önündeki yakışıklı çınarın yeşermeye yüz tutmuş dallarına konuyorlar. Kaptan-ı Derya Kılıç Ali Paşa, 1581 yılında Mimar Sinan'a yaptırmış camiyi. Aslında külliye demek lazım. Çünkü arkasındaki medrese, hamam, türbe ve sebille birlikte bir bütün. Mimar Sinan'ın bu camiyi Ayasofya'dan esinlenerek yaptığını yazıyor kitaplar. İçi muhteşem İznik çinileriyle kaplı. Kılıç Ali Paşa Hamam'ı ise eskiden olduğu gibi bugün de yalnızca erkek konuklarını ağırlıyor. O zamanlar Tophane rıhtımına yanaşan gemilerden inen denizciler önce bu hamama gelir, bir güzel yıkanıp pak-

lanır sonra da rıhtımın ara sokaklarındaki kahvelere, meyhanelere dalarlarmış. Bugün o sokaklar, popüleritesi yüksek "hip cafe"ler ve şık restoranlarla dolu.

GALATAPORT'UN GÖLGESİNDE

Şehre deniz yoluyla gelen yabancı erkanın karşılandığı Tophane Rıhtımı, bugün Galataport inşaatı nedeniyle kapalı. 1732 yılında I. Mahmut tarafından yaptırılan ve Barok üslubun zarif bir örneği olan Tophane Çeşmesi ise arkasındaki. İnşaatı nedeniyle sanki biraz yalnız, biraz da şaşkın ortada bir başına kalıvermiş. Ne de olsa yakın zamana kadar etrafı nargile kafelere gelen insanlarla dolup taşıyordu. Nargile kafeler iyi miydi, kötü müydü bilmiyorum ama onlardan önceki, Salı Pazarı dönemini iyi biliyorum. Lise yıllarında para biriktirir, blue jean ve Converse almak için arkadaşlarla birlikte, okul çıkışı koşa koşa o küçük dükkanlara gelirdik. Dükkan sahibi aradığımız beden blue jean'i tezgah altından çıkarınca da dünyanın en mutlu, en şanslı insanı biz olurduk. Öyle aradığın her beden bulunmazdı çünkü, rıhtıma yanaşan gemilerden ne çıkarsa bahtına!

BİR YERDEN BAŞLAMAK GEREK

Sonsuzluğu yakalayacağım derken, banklarda vakit dolduran parkın ih-

tiyarlarıyla iyice özdeşleştim galiba, oturduğum yerde kaldım. İlahi zamanlardan geçip ilk gençlik yıllarımın tatlı hatıralarına gömülmeden kalksam iyi olacak. Hem zaten hayatın ve zamanın bazı esrarlarını bakir bırakmak o kadar da fena bir şey değil. Üstelik Galataport inşaatını kapatmak için asılan afişte "İstanbul Senin Hayat Senin" yazıyor, sanki bana mesaj gibi... O halde İstanbul'a bir yerden başlamak lazım. En iyisi, İstanbul'un fethinde gemilerini karadan yürüten Fatih Sultan Mehmet gibi yapmak ve Boğazken'den başlamak!..

Evet, İstanbul'a bir yerden başlamak gerek. Hatta her gün başka bir yerden. Meraklı kedi adımlarıyla dar sokaklarına aniden girivermek... Caddeleri kalabalık, yokuşları denize inen bu şehrin sunacağı sürprizler için her an tetikte olunmalı... Tophane'den başlamalı örneğin. Ceneviz döneminde adı Metepon olan ve güzel görünümünden dolayı Gümüş Şehir olarak anılan, sonrasında ise top döküm atölyelerinin kurulmasıyla birlikte Osmanlı'nın ilk sanayi bölgesi olan Tophane'den!.. Bildik yollardan gidilir oraya. Karaköy'den yürüyerek, Fındıklı'dan tramvayla, Beyoğlu'ndan eğlene eğlene, Galata'dan dosdoğru, Cihangir'den bir solukta... Ama orada

**TOPHANE, ÇAMAŞIRLI
ARA SOKAKLARI, EVLER
ARASINA SIKIŞMIŞ
TÜRBELERİ, SOKAKLARI
DOLDURAN KÜÇÜK
ÇOCUKLARI MİNİK
MİMARELİ CAMİLERİ,
YOKUŞLARI, ÇIKMAZLARI,
KEDİLİ PENCERELERİ,
ESKİ YETİMHANEDEN
DÖNÜŞMÜŞ KAFE
BAHÇELERİ VE MAHALLE
BAKKALLARI İLE ÇOK
RENKLİ BİR DÜNYA.**

“ağır” yürümek lazım. Ne de olsa Top-hane’deyiz, bir zamanlar İstanbul’u haraca kesen, cümle ahaliyi inim inim inleten kabadayılardan, Yamalı Yorgi’nin Kesik Nikola’nın Arap Hüs-nü’nün semtinde...

hane, çarkhane, sandık ve model atölyeleri de varmış. Evliya Çelebi kitabında, topçuların “Allah Allah” nidalarını ve dualarını uzun uzun anlatıyor. Çünkü çok tehlikeliymiş ve sık sık yangınlar çıkıyormuş.

Hatta onun anlattığına göre yangınları söndürmek için yüzlerce bal fıçısı hazırda tutuluyormuş. Top-hane-i Amire de, bölgenin büyük kısmını yok eden Firuzağa yangınında epey hasar almış.

SANATLA İÇ İÇE

Boğazkesen, Beyoğlu’na kadar çıkan upuzun bir cadde. Yokuşun başında-ki meyveci amcanın tezgahı, renkli bir gezinin habercisi gibi. Gelen geçen taze sıkılan portakal suyunu alıp yoluna devam ediyor. İnsanın canı çekiyor ama başka zaman... Benim ilk durağım Fatih Sultan Mehmet’in yaptırdığı Tophane-i Amire... Gezi rotasına hem tarihi hem de sanatsal bir giriş kapısı burası... Fatih Sultan Mehmet zamanında, top dökümü ve ağır silahların yapımı için inşa edilmiş. Top dökümhanesinin yanı sıra binada vapur makinehanesi marangozhane, kılıçhane, tüfek-

TOM TOM KAPTAN SOKAĞI TOSKANA SARISINA BÜRÜNMÜŞ

İstanbul'daki küçük İtalya'yı gezmeden Tophane gezisi elbette tamamlanmış sayılmaz. Sokağa girince kendinizi İtalya'da sanacaksınız. Tom Tom Gardens projesi ile sokaktaki dönüşüm muhteşem. Venedik Sarayı'nın karşısında tek sıra halinde dizili apartmanları restore edilerek, bir zamanların zengin ve şık mahallesini adeta yeniden yaratılmış. İlber Ortaylı bir kitabında "İtalya'nın

İstanbul'daki elçilik evi olarak kullanılan bu sevimli saray; görmüş geçirmiş Avrupa'nın ve Türkiye'nin siyasi çalkantılarını yaşamış bir yerdir" diye bahsediyor. Sokağın devamında Fransız sarayının bahçesi başlıyor. İtalyan Lisesi, İtalyan Başkonsolosluğu ve çok eskilerden kalan Hotel Italia hep bu sokakta. İlber Ortaylı'nın dediği gibi, ne kadar İtalya koksa da, sürprizli bir İstanbul sokağı.

Uzun yıllar bakımsız kalan Tophane-i Amire, bugün Mimar Sinan Üniversitesi'ne bağlı bir sanat merkezi olarak birbirinden değerli sanatçıların eserlerine ev sahipliği yapıyor. Kemerli bir kapıdan geçip taş bir avluya giriyorum. Karşımda masmavi Marmara, beyaz vuparlar, martılar, adalar olmasa, Rodos şövalyelerinin kalesinde sanacağım kendimi. Yüksek tavanların fil gözü pencerelerinden süzülen ince ışıklar, optik sanatın öncüsü Victor Vasarely'nin eserlerine mistik bir anlam katıyor, o soyut tablolar sanki dile gelip kulağınıza doğanın matematiğini fısıldıyor... Geometrik çizimler, canlı renkler, içiçe geçmiş boyutlar... Yürüdükçe tablolar hareket ediyor adeta.

"Dalgaların belli bir ritimde gidip gelişi matematiğin en saf halidir" diyen Vasarely'nin tablolarına baktıkça, ben de içimden; "İnsan hem matematikçi olmalı hem de sanatçı" diyorum, "sanki sanat bir bilimmiş, matematik de bir sanatmış gibi."

Tophane-i Amire binasının tam karşısında, Boğazkesen'le Defterdar yokuşunun başındaki Yazıcızade Apartmanı, uzun pencereleri, yuvarlak cumbaları, işlemeli pencere alınlıkları ile tam bir Parizyen. 1905 yılı tarihli Yazıcızade Apartmanı, İstanbul'un modernleşmesini başlatan mimarlardan biri olan Ladopoulos'un eseri. Altındaki Patissierre'den mis gibi kahve kokusu bütün sokağı dol-

durmuş. Kapının önüne atılan sandalyelerde gençler kahve içip sohbet ediyorlar. Mobilya mağazasının yan duvarına yaslanmış bir "clocher" ise -Parizyen dilinde sokak insanı- sırtını güneşe vermiş, köpeği ile birlikte baharı karşılıyor... Yazıcızade Apartmanı'nın önündeki tabela, Çukurcuma, Galatasaray, Türvak Sinema Müzesi ve Orhan Pamuk'un Masumiyet Müzesi yönlerini işaret ediyor. Defterdar yokuşu ise sizi Cihangir cafe'lerine ve artistler kahvesi olarak anılan Firuzağa kahvesine götürüyor.

SANAT TURLARININ GÖZDESİ

Şehrin tam ortasında olmasına ve onca tarihi zenginliği barındırmasına rağmen, yakın zamana kadar

kenara itilen, biraz da tehlikeli olduğuna inanılan Tophane, son yıllarda epey değişti ve ardı ardına açılan sanat galerileri ile neredeyse bir sanat sokağına dönüşmeye başladı. Hatta burada Art Walking turları bile düzenleniyor. Bu turlara katılanlar, cadde üstündeki galerileri bir rehber eşliğinde gezerek, hem çağdaş sanatçılar ve eserleriyle tanışıyorlar, hem de sanat dolu bir gün geçiriyorlar. Roma'daki Tarihi Galleria Russo'nun İstanbul şubesi Boğazkesen Caddesi üstünde. Art Walking için iyi bir başlangıç olabilir. Tabii ki Tophane-i Amire'den sonra. Galeri ay sonuna kadar Mevlüt Akar'dan Nevres Akın'a Davide Frisoni'den Emre Yusufeli'ne çağdaş sanatçıların eserlerinden oluşan bir grup sergiye ev sahipliği yapıyor.

Boğazkesen'de dün-bugün, geçmiş-gelecek, eski-yeni, geleneksel-modern her şey iç içe. 70'lerden kalma bir mahalle bakkalı, hemen yanında ise artistik kıyafetler satan tasarımcı bir butik... Çağdaş resim sanatının temsilcilerini ağırlayan bir galeri ile alçıdan vasat bahçe heykelleri yapan küçük bir atölye yan yana... Hatta klasik bir çayevi

ile modern bir cafe, mahalle kasa-bıyla ve esnaf lokantasıyla, modern et restoranları, hepsi yan yana... Zıtlıklar bir yandan şaşırtıyor ama öte yandan insanın hoşuna da gitmiyor değil. Çünkü yapay değil. Çok renkli kültürel bir mozağın parçaları her biri. Zamana yayılan, kendiliğinden işleyen doğal bir dönüşüm süreci yaşanıyor Tophane'de. Galata Kulesi ise hep aynı yerinde, tepede... Tophane'nin gözcüsü gibi, tepeden bakıyor semte...

Haydi Tarihi Tophane Simitçi'sine simit yapmaya!

Türk Gücü Sokağı'nın merdivenleri Çukurcuma'ya çıkıyor. Buraya kadar gelmişken Tarihi Tophane Simitçisi'ne uğramadan olmaz. Hem akşam simidi de çıkmıştır zaten. Çıtır, taze simitler için Kadiriler Yokuşu'na çeviriyorum yönümü... Sokağın sol tarafı Masumiyet Müzesi'ne gidiyor. Bordo renkli, üç-dört katlı, cumbalı eski bir ev... Kirli yüzü binalar, Osmanlı esintisi, sokakla yarenlik eden cumbalar, ahşap evlerin merdivenlerinde güneşlenen kediler... Tarihi Tophane Simitçisi deyince ahım şahım bir şey sanmayın sakın. 130 yıllık ama çoğu kişi önünden geçerken simit kokusunu duymasa, farkına bile varmaz. O kadar küçük ve silik... Tarihi olan içindeki orijinal taş fırın. Simitler, kurabiyeler, şekerli palmyeler tepsi tepsi dizilmiş... Bu küçük fırına turlar düzenleniyor, her hafta sonu 40 – 50 kişi gelip simit yapmayı öğreniyormuş. Hatta Kanadalı ünlü bir şef, bir ay kadar gelip çalışmış burada.

OFİS VE REZİDANSLARDA MAHALL KALİTESİ DİVAN KONFORUYLA BULUŞTU

SEVEN ARAR
444 18 99

329.000 TL'den
başlayan fiyatlarla
48 AY VADE
%25 PEŞİNAT
0 FAİZ
STOKLARLA SİNİRLİDİR

mahallbomontiizmir.com

MUTLULUĞU ARA
444 36 12

369.000 TL'den
başlayan fiyatlarla
36 AY VADE
%5 PEŞİNAT
0 FAİZ
STOKLARLA SİNİRLİDİR

mahallankara.com

AVRUPA'DA BİR İLK! SİZİ GÖZÜNÜZDEN TANIYAN TEKNOLOJİ YAPI KREDİ MOBİL'DE!

Avrupa'yı ve Türkiye'yi bankacılıkta "göz tarama teknolojisi" ile tanıştıran Yapı Kredi Mobil'e, sadece bir bakışınızla kolay ve güvenli bir şekilde giriş yapabilirsiniz. Hayatı kolaylaştıran bankacılık teknolojileriyle tanışmak isteyen herkesi Yapı Kredi'ye bekleriz.

HEMEN İNDİRİN!

 YapıKredi

Hizmette sınır yoktur.